

Stora Enso Puolivuosikatsaus

Tammikuu–kesäkuu 2018

Q2

Kestävä kannattava kasvu jatkuu tilapäisestä vastatuulesta huolimatta

Q2/2018 (verrattuna Q2/2017)

- Liikevaihto kasvoi 5,4 % 2 664 (2 528) milj. euroon puun saatavuusongelmista huolimatta. Taustalla olivat suotuisat hinnat ja myynnin jakauman aktiivinen hallinta. Liikevaihto ilman myydyä Puumerkkiä kasvoi 7,0 %.
- Operatiivinen liike-tulos kasvoi 49,4 % 327 (219) milj. euroon puunhankinnan ja Consumer Board -divisionan tuotannon tilapäisistä haasteista huolimatta. Taustalla olivat suotuisat hinnat ja myynnin jakauman aktiivinen hallinta. Operatiivinen liike-tulosprosentti oli 12,3 % (8,7 %).
- Tulos/osake (EPS) oli 0,28 (0,19) euroa ja tulos/osake ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli 0,31 (0,19) euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 357 (365) milj. euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 231 (237) milj. euroa.
- Taseen vahvistuminen jatkui korkeammasta osingosta huolimatta ja nettovelka pieneni 10 %. Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan koheni 1,3:een (1,9).
- Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (operatiivinen ROCE) oli 15,5 % (10,3 %). Tämä oli neljäs peräkkäinen vuosineljännes, jolloin saavutettiin yli 13 %:n tavoitetaso.

Q1–Q2/2018 (verrattuna Q1–Q2/2017)

- Liikevaihto kasvoi 4,3 % ja oli 5 243 milj. euroa. Liikevaihto ilman myydyä Puumerkkiä kasvoi 5,8 %.
- Operatiivinen liike-tulos kasvoi 696 milj. euroa eli 60,4 %, mikä johtui pääasiassa suotuisista hinnoista sekä myynnin jakauman aktiivisesta hallinnasta.

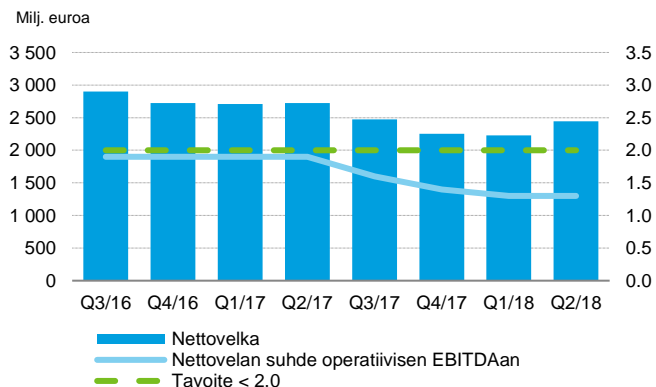
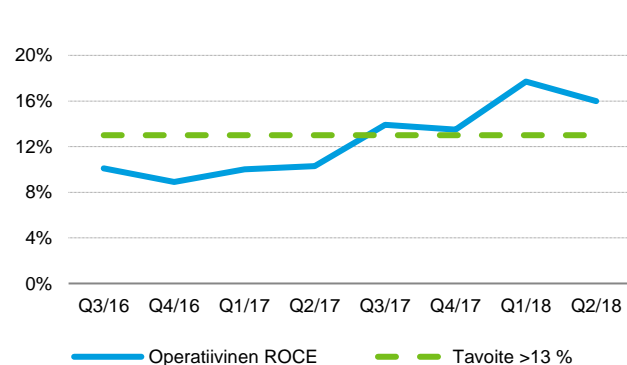
Muutoskehitys Q2/2018

- Stora Enso aloitti kannattavuusselvityksen sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettelyn), joissa arvioidaan mahdollisuutta muuntaa Oulun paperitehdas pakkauskartonkitehtaaksi.
- Stora Enso on asettanut uudet tavoitetasot nettovelan suhteelle operatiiviseen EBITDAan (< 2,0) ja nettovelkaantumisasasteelle (< 0,6).
- Viilupuu (LVL) tuotannon ylösajo Varkauden tehtaalla saatiin valmiiksi vuosineljänneksen aikana.
- Investointi uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvöniin sahalla etenee suunnitellusti. Tuotannon on määrä alkaa vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä.
- Stora Enso on allekirjoittanut yhteistyösopimuksen Sulapacin kanssa lisensoidakseen Sulapacin materiaaleja ja teknologiaa sekä aloittaakseen täysin uusiutuvien korkkien ja sulkijoiden kehittämisen nestepakkauksille.
- Puupohjaisten biokomposiittien tuotemerkki DuraSense™ by Stora Enso lanseerattiin.
- Tuotanto Skutskärin tehtaalla uudella revinnäissellulinjalla alkoi suunnitellusti.

Näkymät

Vuoden 2018 kolmannen neljänneksen liikevaihdon arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuoden 2018 toisen neljänneksen 2 664 milj. euroa. Operatiivisen liike-tuloksen odotetaan pysyvän samalla tasolla kuin vuoden 2018 toisen neljänneksen 327 milj. euroa.

Suunniteltujen vuotuisten huoltoseisokkien vaikutuksen arvioidaan olevan noin 5 milj. euroa pienempi kuin vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Toisen neljänneksen huoltoseisokkien vaikutus oli 15 milj. euroa suurempi kuin alunperin arvioitiin. Puunhankinnan arvioidaan jatkuvan Pohjoismaissa kireänä, sillä metsäpalojen vaara vaikuttaa korjuuosuhteisiin. Puunhankintahaasteiden negatiivisen vaikutuksen arvioidaan olevan noin 10 milj. euroa kolmannella neljänneksellä. Nämä vaikutukset sisältyvät edellä esitettyihin näkymiin.

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)

Tunnusluvut

Milj. euroa	Q2/18	Q2/17	Muutos % Q2/18- Q2/17	Q1/18	Muutos % Q2/18- Q1/18	Q1-Q2/18	Q1-Q2/17	Muutos % Q1-Q2/18- Q1-Q2/17	2017
Liikevaihto	2 664	2 528	5,4 %	2 579	3,3 %	5 243	5 025	4,3 %	10 045
Operatiivinen EBITDA ¹	466	359	29,8 %	504	-7,5 %	970	728	33,2 %	1 587
Operatiivinen EBITDA, % ¹	17,5 %	14,2 %		19,5 %		18,5 %	14,5 %		15,8 %
Operatiivinen liike-tulos	327	219	49,4 %	369	-11,3 %	696	434	60,4 %	1 004
Operatiivinen liike-tulos, %	12,3 %	8,7 %		14,3 %		13,3 %	8,6 %		10,0 %
Liike-tulos (IFRS)	317	205	54,5 %	355	-10,8 %	672	398	68,8 %	904
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	285	153	86,2 %	333	-14,4 %	618	344	79,6 %	826
Tulos ennen veroja	257	145	77,3 %	333	-22,8 %	590	309	91,0 %	742
Katsauskauden tulos	213	143	49,0 %	273	-21,9 %	486	250	94,4 %	614
Investoinnit	126	116	8,6 %	82	53,6 %	208	224	-7,2 %	640
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	103	94	10,0 %	64	61,6 %	167	182	-8,0 %	560
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	122	119	2,3 %	121	0,6 %	243	258	-5,9 %	507
Korolliset nettovelat	2 442	2 724	-10,4 %	2 226	9,7 %	2 442	2 724	-10,4 %	2 253
Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)	15,5 %	10,3 %		17,7 %		16,5 %	10,2 %		11,9 %
Tulos/osake (EPS) ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä, euroa	0,31	0,19	64,7 %	0,35	-10,6 %	0,66	0,36	84,2 %	0,89
Tulos/osake, euroa	0,28	0,19	46,3 %	0,35	-20,6 %	0,63	0,33	90,3 %	0,79
Oman pääoman tuotto (ROE)	13,9 %	9,8 %		17,8 %		16,0 %	8,7 %		10,3 %
Nettovelkaantumisaste	0,40	0,49		0,36		0,40	0,49		0,38
Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan ¹	1,3	1,9		1,3		1,3	1,9		1,4
Kiinteät kustannukset/liikevaihto	23,5 %	25,6 %		22,6 %		23,1 %	24,8 %		25,1 %
Oma pääoma/osake, euroa	7,66	7,12	7,6 %	7,79	-1,6 %	7,66	7,12	7,6 %	7,62
Henkilöstö keskimäärin	26 155	26 581	-1,6 %	25 442	2,8 %	25 798	25 999	-0,8 %	20 206
Työtapaturmat (TRI), taajuus ²	4,8	6,7	-28,4 %	6,0 ³	-20,0 %	5,4	7,5	-28,0 %	7,4

Operatiiviset tunnusluvut, vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ja ei-IFRS-tunnusluvut: Tämän raportin lopussa on lisätietoa Stora Enson ei-IFRS-tunnuslukuista sekä tunnuslukujen laskennasta. Ks. myös kappale *Ei-IFRS-tunnusluvut* Taloudelliset tiedot -osion alusta.

TRI (Total recordable incidents) -taajuus = Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Q1-Q2/2017 luvut oikaistu konsernin operatiivisen EBITDAn määritelmän muuttamisen johdosta; nykyään summaan sisältyy myös osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen EBITDA. Ks. kappale *Muutos operatiivisen EBITDAn määritelmässä* Taloudelliset tiedot -osion alussa.

² Stora Enson työntekijöiden osalta. Tammikuusta 2018 lähtien Stora Enson yhteisiä toimintoja Veracelija ja Montes del Plataa tarkastellaan osana konsernin työturvallisuuslukuja. Vuoden 2017 luvut oikaistu vastaavasti vertailukelpoisuuden vuoksi.

³ Laskettu uudelleen vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastuksen jälkeen saadun tiedon vuoksi.

Toimitukset ja tuotanto

	Q2/18	Q2/17	Muutos % Q2/18– Q2/17	Q1/18	Muutos % Q2/18– Q1/18	Q1-Q2/18	Q1-Q2/17	Muutos % Q1-Q2/18– Q1-Q2/17	2017
Kuluttajapakkauskartongin toimitukset, 1 000 tonnia	763	702	8,7 %	723	5,5 %	1 486	1 386	7,2 %	2 816
Kuluttajapakkauskartongin tuotanto, 1 000 tonnia	729	697	4,6 %	769	-5,2 %	1 498	1 407	6,5 %	2 871
Aaltopahvin raaka-aineen ulkoiset toimitukset, 1 000 tonnia	242	247	-2,0 %	257	-5,8 %	499	493	1,2 %	1 023
Aaltopahvin raaka-aineen tuotanto, 1 000 tonnia	301	324	-7,1 %	335	-10,1 %	636	652	-2,5 %	1 333
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	260	275	-5,5 %	263	-1,1 %	523	542	-3,5 %	1 103
Markkinasellun ulkoiset toimitukset, 1 000 tonnia	511	521	-1,9 %	497	2,8 %	1 008	1 057	-4,6 %	2 135
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	1 332	1 325	0,5 %	1 236	7,8 %	2 568	2 582	-0,5 %	5 097
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 137	1 185	-4,1 %	1 172	-3,0 %	2 309	2 390	-3,4 %	4 713
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	1 151	1 158	-0,6 %	1 178	-2,3 %	2 329	2 361	-1,4 %	4 672

Toimitusjohtajan kommentti

Liikevaihtomme on kasvanut kuuden peräkkäisen vuosineljänneksen ajan, mikä osoittaa, että olemme päässeet kestäväen kannattavan kasvun uralle. Neljänneksen aikana liikevaihto kasvoi yli 5 %, mutta jos luvuista jätetään pois myyty Puumerkki, kasvua oli 7 %. Merkittävimpiä syitä tähän olivat suotuisat hinnat sekä myynnin jakauman onnistunut hallinta.

Olen ylpeä operatiivisen liiketuloksen 50 %:n kasvusta 327 milj. euroon vuosineljänneksen aikana kohtaamastamme tilapäisestä vastatuulesta huolimatta. Tuotannolliset haasteet, kunnossapito ja kireä puunhankintatilanne vaikuttivat tulokseen negatiivisesti. Consumer Board -divisioonan volyymejä huomattavasti supistaneista tuotannollisista vaikeuksista huolimattakin divisioona saavutti kaikkien aikojen ennätysliikevaihdon. Meillä on kaiken kaikkiaan vielä hyödyntämättömiä mahdollisuuksia jäljellä.

Packaging Solutions -divisioonan vahva tulos jatkui edelleen, Biomaterials-divisioonan liikevaihto ja kannattavuus olivat paremmat kuin koskaan, Wood Products -divisioonassa sijoitetun pääoman tuotto oli ennätystasolla ja Paper-divisioonassa kannattavuus koheni merkittävästi. Kautta linjan tulokset ovat olleet erinomaisia.

Olen iloinen myös siitä, että operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto, joka oli lähes 16 %, ylitti strategisen tavoitteemme jo neljännellä peräkkäisellä vuosineljänneksellä. Tase jatkoi vahvistumistaan ja nettovelka pieneni yli 10 %. Kaikissa divisioonissa on päästy ennätyslukuihin tai muuten tehty vahvaa tulosta.

Muutoshankkeemme etenevät hyvin. Viilupuun (LVL) tuotannon ylösajo Varkauden tehtaalla saatiin valmiiksi vuosineljänneksen aikana, ja investointi uuteen ristiinliimattujen puuelementtien (CLT) tuotantoyksikköön Gruvönin sahalla etenee suunnitellusti. Skutskärin tehtaan uusi revinnäissellulinja on nyt valmis ja aloittanut tuotannon.

Kuluttajapakkauskartongissa ja pakkausratkaisuissa liiketoiminta kasvaa, ja parhaillaan teemme kannattavuusselvitystä Oulun paperitehtaan mahdollisesta muuntamisesta tuottamaan pakkauskartonkia. Tehtaan muuntaminen antaisi meille mahdollisuuden edetä jälleen yhden askeleen muutosmatkallamme. Vaihtoehtona on jatkaa nykyistä hienopaperin tuotantoa.

Olen erittäin tyytyväinen uusiin kunnianhimoisempiin taloudellisiin tavoitteisiimme liittyen nettovelan suhteeseen operatiiviseen EBITDAan ja nettovelkaantumisasteeseen. Tämä viestittää tavoitettamme saavuttaa *investment grade* -tason luottoluokitus.

Accelerator-ohjelmamme tuottaa tulosta. Olemme allekirjoittaneet kehittämissyhteistyösopimuksen suomalaisen startup-yrityksen Sulapacin kanssa, joka oli yksi ohjelman osallistujista. Muovijäte on koko maailmaa vaivaava ongelma, mutta yhdessä Sulapacin kanssa voimme kantaa kortemme kekoon sen torjumiseksi pyrkimällä laajentamaan täysin uusiutuvien, kierrätettävien ja biohajoavien pakkausmateriaalien käyttöä.

Toukokuussa 150 vierasta juhli kanssamme Stora Enson puukuitupohjaisia biokomposiitteja valmistavan tuotantolinjan avajaisia. Linja on Euroopan suurin, ja sen tuotteilla otamme osaa fossiilisten raaka-aineiden vähittäiseen korvaamiseen.

Haluan jälleen kiittää asiakkaitamme hyvästä yhteistyöstä, työntekijöitämme sitoutumisesta ja sijoittajiamme luottamuksesta.”

Karl-Henrik Sundström, toimitusjohtaja

Operatiivinen liiketulosprosentti (Q2/2018)

12,3 %

Operatiivinen ROCE (Q2/2018)

15,5 %

(Tavoite > 13 %)

Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan

1,3

(Tavoite < 2,0)

Liiketuloksen täsmäytyslaskelma

Milj. euroa	Q2/18	Q2/17	Muutos %		Muutos %		Q1- Q2/18	Q1- Q2/17	Muutos %	
			Q2/18- Q2/17	Q1/18	Q2/18- Q1/18	Q1- Q2/18- Q1- Q2/17			2017	
Operatiivinen EBITDA¹	466	359	29,8 %	504	-7,5 %	970	728	33,2 %	1 587	
Poistot osakkuus- ja yhteisyrityksissä	-2	-3	33,3 %	-1	-100,0 %	-3	-6	50,0 %	-10	
Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	-15	-18	16,7 %	-13	-15,4 %	-28	-30	6,7 %	-66	
Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	-122	-119	-2,5 %	-121	-0,8 %	-243	-258	5,8 %	-507	
Operatiivinen liiketulos	327	219	49,4 %	369	-11,3 %	696	434	60,4 %	1 004	
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ²	17	-6	n/m	-14	221,4 %	3	-1	n/m	-16	
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-28	-8	-250,0 %	-	-100,0 %	-28	-35	20,0 %	-84	
Liiketulos (IFRS)	317	205	54,5 %	355	-10,8 %	672	398	68,8 %	904	

¹ Q1–Q2/2017 luvut oikaistu konsernin operatiivisen EBITDAn määritelmän muuttamisen johdosta; nykyään summaan sisältyy myös osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen EBITDA. Ks. kappale *Muutos operatiivisen EBITDAn määritelmässä* Taloudelliset tiedot -osion alussa.

² Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten veroista ja nettorahoituseristä.

Vuoden 2018 toisen neljänneksen tulos (verrattuna Q2/2017)

Liikevaihdon muutoksen jakauma Q2/2017–Q2/2018

Liikevaihto Q2/2017, milj. euroa	2 528
Hinta ja tuotejakauma	9 %
Valuutta	-2 %
Määrä	0 %
Muu liikevaihto ¹	0 %
Yhteensä ennen rakennemuutoksia	7 %
Rakennemuutokset ²	-2 %
Yhteensä	5 %
Liikevaihto Q2/2018, milj. euroa	2 664

¹ Raakapuu, energia, keräyspaperi, sivutuotteet jne.

² Tehtaiden sulkemiset, suuret investoinnit, yritysmyyntit ja -ostot

Konsernin liikevaihto kasvoi edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 5,4 % eli 136 milj. euroa 2 664 milj. euroon. Tämä oli korkein toisen neljänneksen liikevaihto sitten vuoden 2013 ja kuudes peräkkäinen kasvun vuosineljännes. Liikevaihdon kasvun moottoreina olivat korkeammat myyntihinnat paikallisissa valuutoissa sekä myynnin jakauman hallinta kaikissa divisioonissa. Positiivista vaikutusta kumosivat osittain negatiiviset valuuttakurssivaikutukset sekä Wood Products -divisioonaan kuuluneen Puumerkin myynti vuoden 2017 viimeisellä neljänneksellä. Liikevaihto myytyä Puumerkkiä lukuun ottamatta kasvoi 7,0 %.

Operatiivinen liiketulos oli 327 (219) milj. euroa, jossa kasvua oli 49 % eli 108 milj. euroa. Operatiivinen liiketulosprosentti kasvoi 3,6 prosenttiyksikköä 12,3 %:iin (8,7 %).

Selkeästi korkeammat myyntihinnat ja myynnin jakauman koheneminen kaikissa divisioonissa paransivat operatiivista liiketulosta 214 milj. eurolla. Volyymien vaikutus oli vain hieman positiivinen. Tämä johtui vuoden takaiseen verrattuna muutetusta kunnossapitoaikataulusta, Heinolan tehtaan investointiseisokista sekä Consumer Board -divisioonan tuotannollisista haasteista.

Muuttuvat kustannukset kasvoivat 83 milj. euroa lähinnä kasvaneiden puun, markkinasellun, logistiikan, kemikaalien ja täyteaineiden kustannusten vuoksi. Kiinteät kustannukset olivat 12 milj. euroa korkeammat muuttuneen kunnossapitoaikataulun vuoksi. Kiinteiden kustannusten suhde liikevaihtoon laski 25,6 %:sta 23,5 %:iin liikevaihdon kasvun ja toiminnan tehostumisen ansiosta. Valuuttakurssien nettovaikutus pienensi operatiivista liiketulosta 12 milj. euroa.

Tuotannon suunniteltu ja suunnittelematon seisokkiaika oli paperin osalta 7 % (7 %), kartongin osalta 8 % (7 %) ja puutuotteiden osalta 0 % (0 %).

Henkilöstöä oli vuoden 2018 toisella neljänneksellä keskimäärin 26 200 (26 600). Henkilöstöä oli Euroopassa keskimäärin 20 100, joka on samaa tasoa kuin samalla neljänneksellä vuosi sitten. Kiinassa henkilöstöä oli keskimäärin 5 000 (5 400).

Käyvän arvon muutosten ja liiketoimintaan kuulumattomien erien nettovaikutus liiketulokseen oli 17 milj. euroa positiivinen (6 milj. euroa negatiivinen). Vaikutus johtui pääasiassa laskennallisen verovelan oikaisusta, joka liittyi Ruotsin yritysverokannan laskuun.

Osakekohtainen tulos kasvoi 46,3 % 0,28 (0,19) euroon ja osakekohtainen tulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä kasvoi 0,31 (0,19) euroon kannattavuuden kasvun ansiosta.

Konserni kirjasi vuoden 2018 toisella neljänneksellä vertailukelpoisuuteen vaikuttavan erän, jolla oli noin 28 milj. euron negatiivinen (27 milj. euron negatiivinen) nettovaikutus liiketulokseen. Kyseinen vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä liittyy Brasiliassa Rio Grande do Sulissa sijaitsevan puunhankintayhtiön myymiseen Copa Florestal III FIP Multiestrategia -sijoitusrahastolle. Kaupasta syntyi tappiota 28 milj. euroa, mikä johtui kertyneiden valuuttakurssien muuntoeroista, jotka vapautettiin pääomasta kaupantekopäivän tuloslaskelman kautta vuoden 2018 toisella neljänneksellä.

Nettorahoituskulut pysyivät 60 milj. eurossa eli samalla tasolla kuin vuosi sitten. Nettokorkokustannukset laskivat 6 milj. euroa pääasiassa huomattavasti pienentyneen velkatason ansiosta. Muut nettorahoituskulut olivat 3 (30) milj. euroa. Nettovaluuttakurssivaikutus rahavarojen, korollisten saamisten ja velkojen sekä niihin liittyvien suojausten osalta oli 26 milj. euroa tappiollinen (8 milj. euroa voitollinen) ja johtui pääasiassa valuuttamääräisten lainojen uudelleenarvostamisesta tytäryrityksissä.

Sijoitetun pääoman muutoksen jakauma 30.6.2017–30.6.2018

Milj. euroa	Sijoitettu pääoma
30.6.2017	8 386
Investoinnit vähennettynä poistoilla	94
Arvon alentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	-10
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-7
Biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset	-64
Noteeraamattomat arvopaperit (pääasiassa PVO:n osakkeet)	96
Osakkuus- ja yhteisytykset	63
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden nettovelka	86
Operatiivinen käyttöpääoma ja muut korottomat erät, netto	152
Nettoverovelka	-13
Muuntoerot	-273
Muut muutokset	14
30.6.2018	8 523

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (operatiivinen ROCE) vuoden 2018 toisella neljänneksellä oli 15,5 % (10,3 %) ja ylitti 13 %:n strategisen tavoitteen neljänneksellä perättäisellä vuosineljänneksellä.

Tammi–kesäkuun 2018 tulos (verrattuna tammi–kesäkuuhun 2017)

Liikevaihto kasvoi edellisvuoden vastaavaan jaksoon verrattuna 4,3 % eli 218 milj. euroa yhteensä 5 243 milj. euroon. Liikevaihto ilman Puumerkin myyntiä kasvoi 5,8 %. Operatiivinen liiketulos oli 696 milj. euroa, jossa kasvua oli 60 % eli 262 milj. euroa. Liiketulosprosentti on 13,3 % (8,6 %). Myyntihinnat ja myynnin jakauman aktiivinen hallinta kaikissa divisioonissa kasvattivat operatiivista liiketulosta 412 milj. eurolla. Volyymit kasvattivat operatiivista liiketulosta 7 milj. eurolla etenkin Consumer Board -divisioonassa. Muuttuvat kustannukset olivat 145 milj. euroa korkeammat. Tämä johtui etenkin puun hinnasta, jota nostivat puunhankinnan tilapäiset haasteet Pohjoismaissa, sekä korkeammista kemikaali-, täyteaine-, sellu- ja kuljetuskustannuksista. Kiinteät kustannukset pysyivät vakaina myynnin kasvusta huolimatta osittain kannattavuuden parantamishjelman ansiosta. Valuuttakurssien nettovaikutus pienensi operatiivista liiketulosta 30 milj. euroa. Poistoilla, yksiköiden sulkemisilla ja osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivisella liiketuloksella oli 20 milj. euron positiivinen vaikutus pääasiassa Pohjoismaisten osakkuus- ja yhteisyritysten parantuneen kannattavuuden ansiosta.

Vuoden 2018 toisen neljänneksen tulos (verrattuna Q1/2018)

Liikevaihto kasvoi 85 milj. euroa eli 3,3 % ja oli 2 664 milj. euroa. Operatiivinen liiketulos laski 42 milj. euroa 327 milj. euroon. Kohentuneet myyntihinnat ja myynnin jakauma kaikissa divisioonissa kasvattivat operatiivista liiketulosta 52 milj. eurolla. Volyymeilla oli 15 milj. euron negatiivinen vaikutus, mikä johtui osittain kunnossapitotöiden lisääntymisestä, Heinolan tehtaan investointiseisokista, Consumer Board -divisioonan tuotannollisista haasteista sekä jatkuneesta puupulasta. Kiinteät kustannukset nousivat 60 milj. euroa pääasiassa kunnossapitotöiden lisääntymisen ja kausivaihtelun vuoksi. Pääasiassa puunhankintakustannusten nousun vuoksi kasvaneilla muuttuvilla kustannuksilla oli 30 milj. euron negatiivinen vaikutus. Valuuttakurssien nettovaikutus kasvatti tulosta 8 milj. eurolla, ja osakkuus- ja yhteisyritysten tulos nosti operatiivista liiketulosta 4 milj. eurolla.

Rahoitus vuoden 2018 toisella neljänneksellä (verrattuna Q1/2018)

Pääomarakenne

Milj. euroa	30.6.2018	31.3.2018	31.12.2017	30.6.2017
Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ¹	6 417	6 417	6 554	6 465
Osakkuus- ja yhteisytykset	1 543	1 536	1 600	1 590
Käyttöpääoma, netto	1 068	984	729	961
Pitkäaikaiset korottomat erät, netto	-447	-456	-490	-570
Sidottu pääoma yhteensä	8 581	8 481	8 393	8 446
Nettoverovelka	-58	-67	-85	-60
Sijoitettu pääoma	8 523	8 414	8 308	8 386
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	6 043	6 142	6 008	5 612
Määräysvallattomien omistajien osuudet	38	46	47	50
Korolliset nettovelat	2 442	2 226	2 253	2 724
Rahoitus yhteensä	8 523	8 414	8 308	8 386

¹ Operatiiviset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet sisältävät liikearvon, muut aineettomat hyödykkeet, rakennukset, koneet ja kaluston, biologiset hyödykkeet, päästöoikeudet sekä noteeraamattomat arvopaperit.

Rahavarat ilman luottolimiittejä laskivat 62 milj. eurolla 621 milj. euroon.

Nettovelka oli 2 442 milj. euroa, mikä on 216 milj. euroa enemmän kuin edellisellä neljänneksellä. Syynä olivat pääasiassa maksetut osingot sekä käyttöpääoman kasvu.

PVO:n osakkeiden, jotka luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti käypään arvoon arvostettaviin muihin laajan tuloksen eriin, käypä arvo nousi neljänneksen aikana 16 milj. euroa 314 milj. euroon. Käyvän arvon muutos johtuu ensisijaisesti sähkön hinnan noususta, mutta vaikutusta tasoiittaa jonkin verran arvostuksessa olevien nettovelkaparametrien päivityksestä johtuva negatiivinen vaikutus.

Nettovelan suhde kuluneen 12 kuukauden operatiiviseen EBITDAan oli 1,3 eli sama kuin edellisellä neljänneksellä. Nettovelkaantumisaste 30.6.2018 oli 0,40 (0,36).

Stora Ensolla on käytettävissään erilaisia pitkäaikaisia rahoituslähteitä 900 (950) milj. euroon saakka.

Toisella neljänneksellä Stora Enso julkisti Green Bond -ohjelman eli vihreät joukkovelkakirjat osana vastuullisen rahoituksen malliaan. Tavoitteena on tarjota lainamuotoa, jolla tuetaan vastuullisuuteen keskittyvää korkosijoittamista, sekä raportoida eräiden sijoitusten ja liiketoimien suorista ympäristövaikutuksista.

Rahavirta vuoden 2018 toisella neljänneksellä (verrattuna Q1/2018)

Liiketoiminnan rahavirta

Milj. euroa	Q2/18	Q2/17	Muutos % Q2/18– Q2/17	Q1/18	Muutos % Q2/18– Q1/18	Q1– Q2/18	Q1– Q2/17	Muutos % Q1–Q2/18– Q1–Q2/17	2017
Operatiivinen EBITDA ¹	466	359	29,8 %	504	-7,5 %	970	728	33,2 %	1 587
Operatiivisen EBITDAn vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-28	-8	-247,7 %	-	-100,0 %	-28	-32	13,1 %	-76
Muut oikaisut	15	-13	215,9 %	-15	202,3 %	0	-13	102,6 %	-56
Käyttöpääoman muutos	-97	27	n/m	-260	62,7 %	-357	-140	-154,9 %	37
Liiketoiminnan rahavirta	357	365	-2,2 %	229	55,7 %	586	543	7,9 %	1 492
Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin investoidut rahavarat	-125	-128	2,0 %	-116	-8,1 %	-241	-263	8,2 %	-658
Osakkuus- ja yhteisyritysten hankinta	-	-	-	-	-	-	-	-	-9
Rahavirta investointien jälkeen	231	237	-2,4 %	113	104,6 %	344	280	22,9 %	825

¹ Q1–Q2/2017 luvut oikaistu konsernin operatiivisen EBITDAn määrittelyn muuttamisen johdosta; nykyään summaan sisältyy myös osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen EBITDA. Ks. kappale *Muutos operatiivisen EBITDAn määrittelyssä* Taloudelliset tiedot -osion alussa.

Vuoden 2018 toisen neljänneksen rahavirta investointien jälkeen oli 231 milj. euroa. Käyttöpääoma nousi 97 milj. euroa, mikä johtui pääasiassa myynnin kasvun vuoksi lisääntyneistä myyntisaamisista. Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin olivat 125 milj. euroa. Aiemmin ilmoitettuihin varauksiin liittyvät maksut olivat 6 milj. euroa.

Investoinnit

Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin vuoden 2018 toisella neljänneksellä olivat yhteensä 126 milj. euroa, josta 103 milj. euroa investoitiin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin tavanomaisen vuosikierron mukaisesti ja 23 milj. euroa biologisiin hyödykkeisiin. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 122 milj. euroa. Aineellisiin ja aineettomiin sekä biologisiin hyödykkeisiin tehdyillä lisäyksillä oli 125 milj. euron rahavirtavaikutus.

Suurimmat vuoden 2018 toisella neljänneksellä käynnissä olleet hankkeet olivat uusi polyeteenipäälystyslaitos, automatisoitu rullavarasto, hajukaasupäästöjen hallinta ja kemihierteen (CTMP) flash-kuivaus Imatran tehtailla, Heinolan Flutingtehtaan tuotannon kehittäminen, China Packaging -yksikön kapasiteetin laajentaminen ja tekniikan ajantasaistaminen, Skutskärin tehtaan revinnäisselluhanke Ruotsissa, Enocellin tehtaan liikoselluinvestointi sekä uusi ristiinliimattua puuta (CLT) valmistava tuotantoyksikkö Gruvönin sahalla Ruotsissa.

Arvio vuoden 2018 investoinneista ja poistoista

Milj. euroa	Arvio 2018
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	550–600
Poistot	485–505
Biologisten hyödykkeiden arvon operatiivinen alentuminen	50–70

Investointiennuste sisältää noin 100 milj. euroa investointeja konsernin biologisiin hyödykkeisiin.

Segmentit vuoden 2018 toisella neljänneksellä (verrattuna Q2/2017)

Consumer Board -divisioona

Kaikkien aikojen paras liikevaihto vastatuulesta huolimatta

Consumer Board -divisioona tähtää kansainväliseksi suunnannäyttäjäksi korkealaatuisissa ensikuitukartonkiin perustuvissa ratkaisuissa. Divisioona haluaa olla haluttu kumppani asiakkaille ja brändin omistajille sekä pakkaus- että graafisissa loppukäyttökohteissa, joissa vaaditaan erityisen korkeaa laatua. Laaja kartonki- ja päällystevalikoimamme soveltuu erilaisiin pakkauskonsepteihin ja käyttötarkoituksiin, kuten neste- ja elintarvikepakkauksiin sekä lääkkeiden ja ylellisyustuotteiden pakkauksiin.

Milj. euroa	Q2/18	Q2/17	Muutos % Q2/18– Q2/17	Q1/18	Muutos % Q2/18– Q1/18	Q1– Q2/18	Q1– Q2/17	Muutos % Q1-Q2/18– Q1-Q2/17	2017
Liikevaihto	691	630	9,7 %	646	7,0 %	1337	1 241	7,7 %	2 516
Operatiivinen EBITDA ¹	112	113	-0,8 %	136	-17,6 %	248	230	7,9 %	477
Operatiivinen EBITDA, % ¹	16,2 %	17,9 %		21,1 %		18,6 %	18,5 %		19,0 %
Operatiivinen liiketulos	65	69	-5,1 %	91	-28,1 %	156	130	20,4 %	285
Operatiivinen liiketulos, %	9,5 %	11,0 %		14,1 %		11,7 %	10,5 %		11,3 %
Operatiivinen ROOC	13,1 %	13,9 %		18,5 %		15,9 %	13,3 %		14,6 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	100	140	-28,6 %	49	104,1 %	149	207	-28,0 %	458
Rahavirta investointien jälkeen	64	81	-21,0 %	10	540,0 %	74	83	-10,8 %	218
Kartongin toimitukset, 1 000 tonnia	763	702	8,7 %	723	5,5 %	1486	1 386	7,2 %	2 816
Kartongin tuotanto, 1 000 tonnia	729	697	4,6 %	769	-5,2 %	1498	1 407	6,5 %	2 871

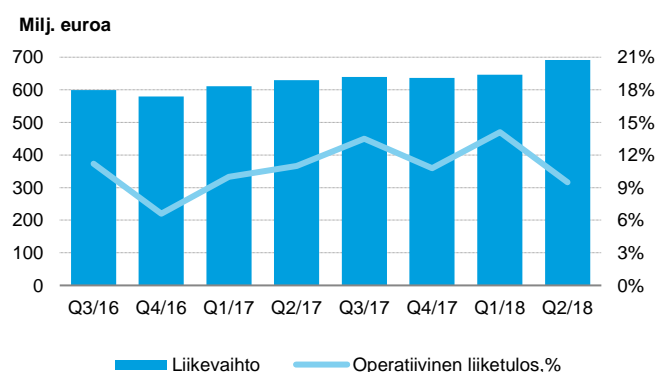
¹ Q1–Q2/2017 luvut oikaistu konsernin operatiivisen EBITDAn määritelmän muuttamisen johdosta; nykyään summaan sisältyy myös osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen EBITDA. Ks. kappale *Muutos operatiivisen EBITDAn määritelmässä* Taloudelliset tiedot -osion alussa.

- Vaikeuksista huolimatta liikevaihto kasvoi 10 % eli 61 milj. euroa kaikkien aikojen ennätykseen 691 milj. euroa, mikä johtui Euroopan tehtaiden selkeästi kasvaneista volyymeistä sekä Beihain tehtaan toiminnan ylösajosta.
- Operatiivinen liiketulos laski 4 milj. euroa 65 milj. euroon. Myyntihintojen kasvun vaikutuksen kumosivat kasvaneet muuttuvat kustannukset etenkin puun, sellun, kemikaalien ja täyteaineiden osalta. Euroopan tehtaiden tuotannollisilla haasteilla oli negatiivinen vaikutus. Beihain tehtaan ylösajo jatkui suunnitellusti.
- Operatiivinen ROOC nousi 13,1 %:iin, mikä on hieman vähemmän kuin vuosi sitten.
- Inkeröisten tehtaan mikrokuituselluinvestointi saatiin päätökseen suunnitelmien mukaan. Imatran ja Forsin tehtaiden mikrokuituselluinvestoinnit valmistuivat jo aiemmin. Tehtailla jatketaan toiminnan optimointia ja mikrokuitusellun kaupallistamista, nyt kun investoinnit ovat valmistuneet.
- Stora Enso allekirjoitti toukokuussa yhteistyösopimuksen suomalaisen startup-yrityksen Sulapacin kanssa. Sopimus koskee Sulapacin materiaalien ja teknologian lisensointia sekä nestepakkausten täysin uusiutuvien korkkien ja sulkijoiden kehitystyön aloittamista. Yritysten välinen yhteistyö alkoi vuonna 2017 Stora Enson Accelerator-ohjelmassa, jonka puitteissa tehdään yhteistyötä Aalto-yliopiston ja startup-yritysten kanssa uusiutuvien tuotteiden kehittämiseksi ja innovoimiseksi.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q2/17	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q1/18	Hinta Q2/18 verrattuna Q2/17	Hinta Q2/18 verrattuna Q1/18
Kuluttajapakkauskartonki	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman vahvempi	Hieman korkeampi	Vakaa

Liikevaihto ja operatiivinen liiketulos

Operatiivinen ROOC

13,1 %
(Tavoite: >20 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2018	2017
Q1	–	–
Q2	Beihain tehdas	–
Q3	Imatran ja Inkeröisten tehtaat	Imatran ja Inkeröisten tehtaat
Q4	Skoghallin ja Forsin tehtaat	Skoghallin ja Forsin tehtaat

Packaging Solutions -divisioona

Vakaa tuloskehitys jatkui investointiseisokista huolimatta

Packaging Solutions -divisioona tarjoaa kuitupohjaisia kartonkimateriaaleja ja aaltopahvipakkauksia sekä palveluita, jotka on suunniteltu monenlaisiin käyttötarkoituksiin. Uusiutuvien ja korkealuokkaisten pakkausratkaisujemme avulla eri alojen jatkojalostajat, brändin omistajat ja jälleenmyyjät pystyvät optimoimaan suorituskykyä ja edistämään innovaatiota.

Milj. euroa	Q2/18	Q2/17	Muutos % Q2/18– Q2/17	Q1/18	Muutos % Q2/18– Q1/18	Q1–Q2/18	Q1–Q2/17	Muutos % Q1–Q2/18– Q1–Q2/17	2017
Liikevaihto	329	313	5,1 %	333	-1,2 %	662	603	9,8 %	1 255
Operatiivinen EBITDA ¹	73	56	30,1 %	78	-6,6 %	151	100	50,9 %	240
Operatiivinen EBITDA, % ¹	22,2 %	17,9 %		23,4 %		22,8 %	16,6 %		19,1 %
Operatiivinen liikevaihto	57	40	41,6 %	61	-7,2 %	118	64	83,8 %	170
Operatiivinen liikevaihto, %	17,2 %	12,8 %		18,3 %		17,8 %	10,6 %		13,5 %
Operatiivinen ROOC	25,6 %	18,3 %		27,7 %		26,8 %	14,9 %		19,6 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	74	53	39,6 %	65	13,8 %	139	84	65,5 %	249
Rahavirta investointien jälkeen	43	41	4,9 %	46	-6,5 %	89	57	56,1 %	156
Kartongin toimitukset (ulkoiset), 1 000 tonnia	242	247	-2,0 %	257	-5,8 %	499	493	1,2 %	1 023
Kartonkituotanto, 1 000 tonnia	301	324	-7,1 %	335	-10,1 %	636	652	-2,5 %	1 333
Aaltopahvin toimitukset, milj. m ²	260	275	-5,5 %	263	-1,1 %	523	542	-3,5 %	1 103
Aaltopahvin tuotanto, milj. m ²	264	272	-2,9 %	265	-0,4 %	529	539	-1,9 %	1 102

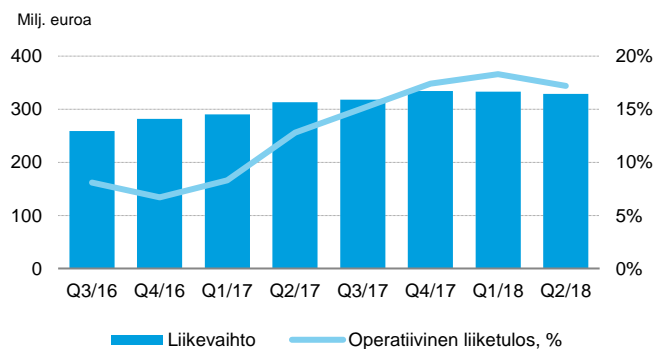
¹ Q1–Q2/2017 luvut oikaistu konsernin operatiivisen EBITDAn määrittelyn muuttamisen johdosta; nykyään summaan sisältyy myös osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen EBITDA. Ks. kappale *Muutos operatiivisen EBITDAn määrittelyssä* Taloudelliset tiedot -osion alussa.

- Liikevaihto kasvoi 5 % eli 16 milj. euroa 329 milj. euroon, mikä oli ennätysellisen korkea toisen vuosineljänneksen lukema. Taustalla olivat hinnankorotukset sekä myynnin jakauman aktiivinen kehittäminen Euroopan toiminnoissa.
- Kunnossapitotöiden lisääntymisestä sekä investointiseisokista huolimatta operatiivinen liikevaihto nousi 17 milj. euroa 57 milj. euroon, mikä oli niinkään ennätysellisen korkea toisen vuosineljänneksen lukema. Eurooppalaisten yksiköiden selkeästi nousseet myyntihinnat sekä onnistunut myynnin jakauman hallinta korvasivat kiinteiden kustannusten kasvusta ja pienentyneistä volyymeistä aiheutuneen vaikutuksen. Volyymeihin vaikutti negatiivisesti Heinolan Flutingtehtaan yhdistetty investointi- ja huoltoseisokki.
- Operatiivinen ROOC ylitti selkeästi strategisen tavoitteen ja oli 25,6 % vahvan kannattavuuden ansiosta.
- Stora Enso sai onnistuneesti päätökseen Heinolan Flutingtehtaalla tehdyn 28 milj. euron investoinnin, jossa parannettiin laatua ja kasvatettiin puolikemialliseen aallotuskartonkiin AvantFlute SC:hen perustuvien tuotteiden tuotantokapasiteettia. Investoinnista johtunut seisokki vaikutti negatiivisesti vuosineljänneksen tuotantoon ja toimitusvolyymeihin.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q2/17	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q1/18	Hinta Q2/18 verrattuna Q2/17	Hinta Q2/18 verrattuna Q1/18
Ensikuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Maailmanlaajuinen	Hieman vahvempi	Vakaa	Merkittävästi korkeampi	Korkeampi
Kierrätyskuitupohjainen aaltopahvin raaka-aine	Eurooppa	Vakaa	Hieman vahvempi	Merkittävästi korkeampi	Hieman korkeampi
Aaltopahvipakkaukset	Eurooppa	Hieman vahvempi	Vakaa	Merkittävästi korkeampi	Hieman korkeampi

Liikevaihto ja operatiivinen liikevaihto

Operatiivinen ROOC

25,6 %

(Tavoite: >20 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2018	2017
Q1	–	–
Q2	Heinolan ja Varkauden tehtaat	Ostrołękan tehdas
Q3	Ostrołękan tehdas	Varkauden tehdas
Q4	–	Heinolan tehdas

Biomaterials-divisioona

Kaikkien aikojen paras liikevaihto ja kannattavuus

Biomaterials-divisioona tarjoaa laajan valikoiman sellulaatuja paperin, kartongin, pehmopapereiden sekä tekstiilien ja hygieniatuotteiden valmistukseen. Kehitämme myös uusia tapoja maksimoida puusta ja muista lignoselluloosabiomassoista saatava arvo. Sokereilla ja ligniinillä on monenlaisia sovellusmahdollisuuksia.

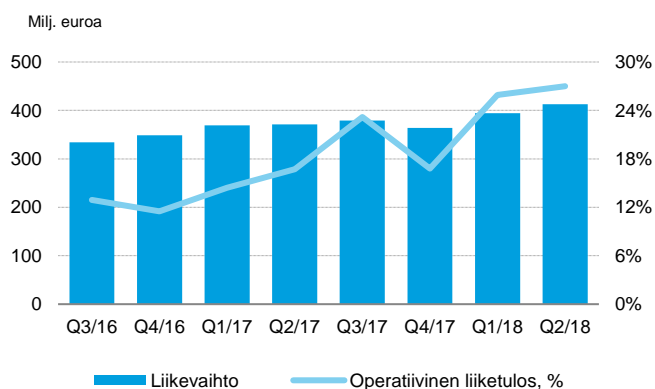
Milj. euroa	Q2/18	Q2/17	Muutos % Q2/18– Q2/17	Q1/18	Muutos % Q2/18– Q1/18	Q1–Q2/18	Q1–Q2/17	Muutos % Q1–Q2/18– Q1–Q2/17	2017
Liikevaihto	413	371	11,3 %	394	4,8 %	807	740	9,1 %	1 483
Operatiivinen EBITDA	141	100	40,8 %	136	3,5 %	277	190	45,7 %	409
Operatiivinen EBITDA, %	34,1 %	27,0 %		34,5 %		34,3 %	25,7 %		27,6 %
Operatiivinen liike-tulos	109	62	76,3 %	102	7,1 %	211	115	83,7 %	264
Operatiivinen liike-tulos, %	26,5 %	16,7 %		25,9 %		26,2 %	15,5 %		17,8 %
Operatiivinen ROOC	18,6 %	9,8 %		17,6 %		18,0 %	9,0 %		10,5 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	134	131	2,3 %	67	100,0 %	201	206	-2,4 %	404
Rahavirta investointien jälkeen	109	99	10,1 %	45	142,2 %	154	151	2,0 %	271
Sellun toimitukset, 1 000 tonnia	614	646	-5,0 %	611	0,5 %	1225	1 308	-6,3 %	2 597

- Liikevaihto kasvoi 11 % eli 42 milj. euroa kaikkien aikojen ennätystulokseen 413 milj. euroon selkeästi kasvaneiden myyntihintojen ansiosta.
- Operatiivinen liike-tulos oli myös ennätyskorkea, 109 milj. euroa. Kasvua oli 47 milj. euroa tuotantovolyymeja vähentäneestä Enocellin tehtaan kunnossapitoseisokista huolimatta. Huomattavasti korkeampien sellun hintojen vaikutusta vähensivät vain osittain muuttuvien kustannusten kasvu sekä negatiivinen nettovaluuttakurssivaikutus.
- Operatiivinen ROOC oli ennätyskorkealla tasolla 18,6 %, mikä ylitti strategisen tavoitteen selkeästi.
- Tuotanto Skutskärin tehtaan uudella revinnäissellulinjalla alkoi suunnitellusti 26 milj. euron investoinnin jälkeen. Ensimmäiset kaupalliset tuotantoerät on jo toimitettu.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q2/17	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q1/18	Hinta Q2/18 verrattuna Q2/17	Hinta Q2/18 verrattuna Q1/18
Havupuusellu	Eurooppa	Vahvempi	Hieman vahvempi	Merkittävästi korkeampi	Korkeampi
Lehtipuusellu	Eurooppa	Hieman vahvempi	Hieman heikompi	Merkittävästi korkeampi	Hieman korkeampi
Lehtipuusellu	Kiina	Huomattavasti vahvempi	Vahvempi	Merkittävästi korkeampi	Hieman korkeampi

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

18,6 %

(Tavoite: >15%)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2018	2017
Q1	–	–
Q2	Enocellin tehdas	Montes del Platan ja Sunilan tehtaata
Q3	Sunilan tehdas	–
Q4	Montes del Platan ja Skutskärin tehtaata	Veracelin ja Skutskärin tehtaata

Wood Products -divisioona

Sijoitetun pääoman tuotto ennätystasolla

Wood Products -divisioona tarjoaa monipuolisia puupohjaisia ratkaisuja rakentamiseen ja asumiseen. Tuotevalikoimamme kattaa kaikki rakentamisen osa-alueet, kuten massiivipuuelementit ja puukomponentit. Tarjoamme myös sahatavaraa sekä pellettejä vastuulliseen lämmittämiseen. Pääasiallisia asiakkaitamme ovat jälleenmyyjät ja tukkukauppiat sekä yritykset, jotka toimivat esimerkiksi rakennus- ja jatkojalostusteollisuudessa.

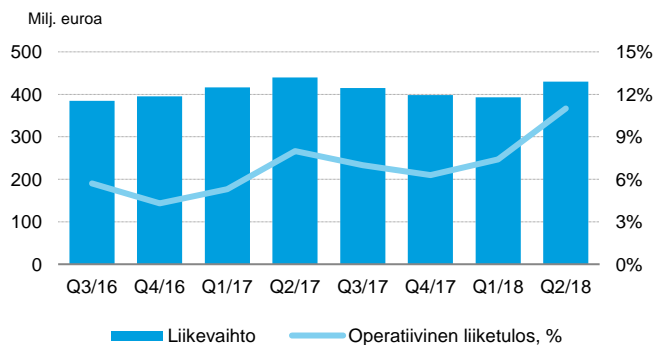
Milj. euroa	Q2/18	Q2/17	Muutos % Q2/18– Q2/17	Q1/18	Muutos % Q2/18– Q1/18	Q1–Q2/18	Q1–Q2/17	Muutos % Q1–Q2/18– Q1–Q2/17	2017
Liikevaihto	430	440	-2,2 %	393	9,5 %	823	856	-3,8 %	1 669
Operatiivinen EBITDA	55	43	27,8 %	38	44,6 %	93	74	25,6 %	147
Operatiivinen EBITDA, %	12,8 %	9,8 %		9,7 %		11,3 %	8,6 %		8,8 %
Operatiivinen liike-tulos	47	35	33,4 %	29	61,1 %	76	57	32,8 %	111
Operatiivinen liike-tulos, %	10,9 %	8,0 %		7,4 %		9,2 %	6,7 %		6,7 %
Operatiivinen ROOC	31,7 %	25,5 %		20,4 %		26,4 %	21,0 %		20,5 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	41	28	46,4 %	11	272,7 %	52	50	4,0 %	152
Rahavirta investointien jälkeen	27	21	28,6 %	-7	n/m	20	31	-35,5 %	90
Puutuotetoimitukset, 1 000 m ³	1 288	1 288	0,0 %	1 190	8,2 %	2 478	2 500	-0,9 %	4 926

- Liikevaihto kasvoi 7,2 % eli 29 milj. euroa 430 milj. euroon, kun ei oteta huomioon myytyä Puumerkkiä. Taustalla olivat lähinnä hintojen nousu sekä aktiivinen myynnin jakauman hallinta, mitkä lisäsivät arvonmuodostusta.
- Operatiivinen liike-tulos kasvoi 12 milj. euroa toisen neljänneksen ennätykseen 47 milj. euroon, mikä on korkein lukema vuoden 2007 jälkeen. Syynä olivat hintojen ja myynnin jakauman paraneminen sekä Murów'n sahaan ja Varkauden viilupuulinjaan (LVL) tehtyjen strategisten investointien tuottama kasvu.
- Operatiivinen ROOC oli sekin ennätysellisen korkea, 31,7 %, ja ylitti selvästi strategisen tavoitteen.
- Viilupuun tuotannon ylösajo Varkauden tehtaalla saatiin valmiiksi vuosineljänneksen aikana.
- Investointi uuteen ristiinliimattua puuta (CLT) valmistavaan tuotantoyksikköön Gruvönin sahalla Ruotsissa etenee suunnitellusti. Tuotannon on määrä alkaa vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä.
- Uudella DuraSense™ by Stora Enso -tuotemerkillä myytävien biokomposiittirakeiden ensimmäiset kaupalliset toimitukset saatiin matkaan neljänneksen aikana.
- Stora Enso investoi noin 13 milj. euroa Latvian Launkalnen sahan sahaus- ja höyläyskapasiteetin kasvattamiseen. Käynnistyksen on määrä tapahtua vaiheittain vuoden 2019 toisen ja kolmannen neljänneksen aikana.
- Stora Enso valittiin puuraaka-aineen toimittajaksi useissa uusissa rakennushankkeissa eri puolilla maailmaa. Australian Brisbanessa pystytettävään 25 King Street -rakennukseen, josta tulee maailman suurin puinen kaupallinen toimistorakennus, toimitetaan ristiinliimattua puuta. Rakennukseen tulee kymmenen kerrosta, joiden kerrosala on yhteensä 14 921 neliometriä. Muita käynnissä olevia massiivipuuhankkeita, joihin Stora Enso on valittu toimittajaksi, ovat esimerkiksi:
 - Englannin Dorsetissa sijaitsevan Sherborne Girls School -koulun Arts Centre, joka on koulun monenlaisista tarpeista ja toiveista nousevan Growing for the Future -kehittämishjelman päätöshanke
 - Ranskan Lilleen rakennettava Grand CARRE-Auchan, viiden toimistorakennuksen kokonaisuus sekä pohjakerroksen pysäköintitilat
 - Itävallan Graziin rakennettava Sternäckerweg, toinen osuus kolmivaiheisesta rakennushankkeesta, jonka jokaisessa vaiheessa rakennetaan mm. 100 uutta asuntoa
 - Norjan Kongsbergiin rakennettava Vestsiden Komplex, johon kuuluu mm. koulu, liikuntahalli ja opiskelija-asuntoja
 - Helsinkiin rakennettava Lapinmäen päiväkot

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q2/17	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q1/18	Hinta Q2/18 verrattuna Q2/17	Hinta Q2/18 verrattuna Q1/18
Puutuotteet	Eurooppa	Vakaa	Vahvempi	Korkeampi	Hieman korkeampi

Liikevaihto ja operatiivinen liike-tulos

Operatiivinen ROOC

31,7 %
(Tavoite: >20 %)

Paper-divisioona

Kannattavuus parantui huomattavasti

Paper-divisioona tarjoaa eturivin paperiratkaisuja painetun median ja toimistojen tarpeisiin. Laajassa valikoimassa on sekä ensi- että kierrätyskuiduista valmistettuja paperilaatua. Pääasiallisia asiakkaitamme ovat kustantajat, jälleenmyyjät, painotalot, tukkurit, jatkojalostajat ja toimistotarvikkeiden toimittajat. Luomme lisäarvoa asiakkaillemme tarjoamalla kilpailukykyisiä tuotteita ja palveluita, jotka täyttävät heidän laatu- ja vastuullisuusvaatimuksensa.

EUR million	Q2/18	Q2/17	Muutos % Q2/18– Q2/17	Q1/18	Muutos % Q2/18– Q1/18	Q1– Q2/18	Q1– Q2/17	Muutos % Q1–Q2/18– Q1–Q2/17	2017
Liikevaihto	754	719	4,8 %	772	-2,4 %	1526	1 467	4,0 %	2 920
Operatiivinen EBITDA ¹	83	37	123,3 %	96	-13,9 %	179	106	68,5 %	239
Operatiivinen EBITDA, % ¹	11,0 %	5,1 %		12,4 %		11,7 %	7,2 %		8,2 %
Operatiivinen liike-tulos	54	11	n/m	69	-21,1 %	123	53	133,0 %	128
Operatiivinen liike-tulos, %	7,2 %	1,5 %		8,9 %		8,1 %	3,6 %		4,4 %
Operatiivinen ROOC	28,4 %	5,4 %		36,7 %		32,7 %	12,5 %		14,8 %
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	54	91	-40,7 %	59	-8,5 %	113	133	-15,0 %	259
Rahavirta investointien jälkeen	43	76	-43,4 %	48	-10,4 %	91	108	-15,7 %	160
Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto	5,7 %	10,6 %		6,2 %		6,0 %	7,4 %		5,5 %
Paperin toimitukset, 1 000 tonnia	1 137	1 185	-4,1 %	1 172	-3,0 %	2 309	2 390	-3,4 %	4 713
Paperin tuotanto, 1 000 tonnia	1 151	1 158	-0,6 %	1 178	-2,3 %	2 329	2 361	-1,4 %	4 672

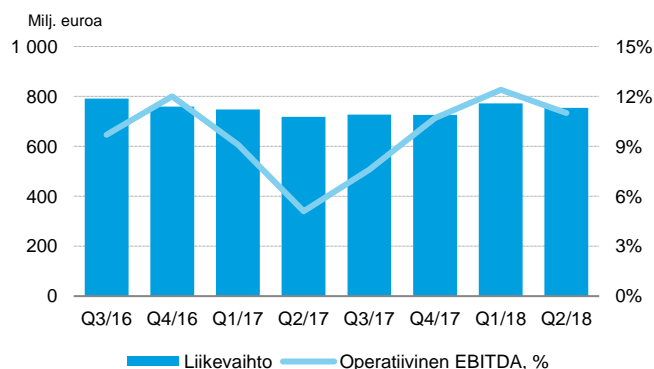
¹ Q1–Q2/2017 luvut oikaistu konsernin operatiivisen EBITDAn määrittelyn muuttamisen johdosta; nykyään summaan sisältyy myös osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen EBITDA. Ks. kappale *Muutos operatiivisen EBITDAn määrittelyssä* Taloudelliset tiedot -osion alussa.

- Liikevaihto oli 754 milj. euroa, jossa kasvua oli 5 % eli 35 milj. euroa. Myyntihintojen kasvun ja parantuneen myynnin jakauman positiivista vaikutusta kumosivat osittain volyymin lasku ja negatiivinen valuuttavaikutus.
- Operatiivinen liike-tulos kasvoi 43 milj. euroa 54 milj. euroon. Kaikkien paperilaatujen myyntihintojen kasvun positiivista vaikutusta vähensi osittain muuttuvien kustannusten nousu pääasiassa puun, sellun ja logistiikan osalta.
- Rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon oli 5,7 % (10,6 %). Selkeästi parantuneen kannattavuuden vaikutuksen kumosi vähemmän suotuisa käyttöpääoman kehitys, mikä johtui edellisen vuoden saman neljänneksen positiivisista kertaluonteisista tapahtumista.
- Stora Enso investoi 25 milj. euroa vihreän energian tuotannon lisäämiseen Maxaun tehtaalla. Hankkeen toteutus on tarkoitus aloittaa kolmannella neljänneksellä 2018, ja se saataneen päätökseen vuonna 2020.

Markkinat

Tuote	Markkina	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q2/17	Kysyntä Q2/18 verrattuna Q1/18	Hinta Q2/18 verrattuna Q2/17	Hinta Q2/18 verrattuna Q1/18
Paperi	Eurooppa	Heikompi	Hieman heikompi	Korkeampi	Hieman korkeampi

Liikevaihto ja operatiivinen EBITDA

Rahavirta investointien jälkeen / liikevaihto¹

5,7 %
(Tavoite: >7 %)

Suunnitellut vuotuiset huoltoseisokit

	2018	2017
Q1	–	–
Q2	Oulun tehdas	Oulun tehdas
Q3	Veitsiluodon tehdas	Veitsiluodon tehdas
Q4	–	Nymöllän tehdas

¹ Paper-divisioonan avainmittari on rahavirta investointien jälkeen suhteessa liikevaihtoon (ei-IFRS), koska divisioonan tavoitteena on tuottaa rahavirtaa konsernille, jotta konserni voi muuttua uusiutuvien materiaalien kasvuyhtiöksi.

Muut

Muut-segmentti sisältää pohjoismaiset metsäosakkuusyritykset, Stora Enson osakkuuden energiayhtiö Pohjolan Voimassa, Pohjoismaiden ja Baltian maiden tehtaiden puunhankinnan, tehdasalueisiin liittymättömät puuviljelmät sekä konsernin yhteiset palvelut ja hallinnon.

Milj. euroa	Muutos % Q2/18– Q2/17			Muutos % Q2/18– Q1/18			Muutos % Q1- Q2/18–Q1- Q2/17			2017
	Q2/18	Q2/17	Q2/17	Q1/18	Q1/18	Q1–Q2/18	Q1–Q2/17	Q2/17		
Liikevaihto	844	628	34 %	838	1 %	1682	1 279	32 %	2 490	
Operatiivinen EBITDA ¹	3	10	-73 %	20	-86 %	23	28	-19 %	75	
Operatiivinen EBITDA, % ¹	0,3 %	1,6 %		2,4 %		1,4 %	2,2 %		3,0 %	
Operatiivinen liikevaihto	-5	2	n/m	17	-131 %	12	15	-22 %	46	
Operatiivinen liikevaihto, %	-0,6 %	0,3 %		2,0 %		0,7 %	1,2 %		1,8 %	
Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat	-48	-78	39 %	-22	-118 %	-70	-137	49 %	-30	
Rahavirta investointien jälkeen	-54	-81	33 %	-29	-86 %	-83	-150	45 %	-70	

¹ Q1–Q2/2017 luvut oikaistu konsernin operatiivisen EBITDAn määritelmän muuttamisen johdosta; nykyään summaan sisältyy myös osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivinen EBITDA. Ks. kappale *Muutos operatiivisen EBITDAn määritelmässä* Taloudelliset tiedot -osion alussa.

- Liikevaihto kasvoi, koska aiemmin liiketoiminnan muissa tuotoissa esitetty kuljetusten ja rahdin sekä Suomen metsänhoitopalveluiden myynti siirrettiin kirjanpitoikäntöön muutoksen takia liikevaihtoon. Kyse on pääasiassa sisäisistä palveluista. Vaikutus ulkoiseen myyntiin toisella neljänneksellä oli 18 milj. euroa.
- Operatiivinen liikevaihto laski 7 milj. euroa 5 milj. euron verran negatiiviseksi pääasiassa Pohjoismaiden kireästä puunhankintatilanteesta johtuneen puunhankinnan pienentyneen tuloksen vuoksi.
- Brasiliassa Rio Grande do Sulissa sijaitsevan puunhankintayhtiön myynti Copa Florestal III FIP Multiestrategia -sijoitusrahastolle saatiin päätökseen toisen neljänneksen aikana.

Vastuullisuus vuoden 2018 toisella neljänneksellä (verrattuna Q2/2017)

Työturvallisuus

TRI-taajuus^{1 2}

	Q2/18	Q2/17	Q1/18 ³	Q1-Q2/18	Q1-Q2/17	2017	Välitavoite	Välitavoite saavutettava
Työtaturmat (TRI), taajuus	4,8	6,7	6,0	5,4	7,5	7,4	6,7	vuoden 2018 loppuun mennessä

TRI (Total recordable incidents) -taajuus = lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti.

¹ Omat työntekijät.

² Tammikuusta 2018 lähtien Stora Enson yhteisiä toimintoja Veracelia ja Montes del Plataa tarkastellaan osana konsernin työturvallisuuslukuja. Vuoden 2017 luvut oikaistu vastaavasti vertailukelpoisuuden vuoksi.

³ Laskettu uudelleen vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen osavuositarkastuksen jälkeen saadun tiedon vuoksi.

Vuosineljänneksen aikana työturvallisuus koheni, ja suunta on edelleen oikea.

Toimittajat

Toimittajille suunnatun eettisen toimintaohjeen käyttöönotto

Toimittajien eettinen toimintaohje

	30.6.2018	31.3.2018	31.12.2017	30.6.2017	Tavoite
% hankintakustannuksista toimittajien eettisen toimintaohjeen piirissä ¹	95 %	95 %	95 %	93 %	95 %

¹ Ei sisällä yhteisiä toimintoja, tullimaksuja, immateriaalioikeuksia, leasingmaksuja eikä kaupankäyntiä rahoitusvälineillä.

Vuoden 2018 tavoitteena on, että edelleen 95 % toimittajista on eettisen toimintaohjeen piirissä.

Ihmisoikeudet

Vuonna 2018 keskityimme saamaan päätökseen työn, jossa identifioidaan Stora Ensolle tärkeimmät ihmisoikeudet, minkä jälkeen määritämme ja toteutamme ihmisoikeuksia koskevan huolellisuuden ja vaatimustenmukaisuuden seurantaohjelman. Toisella neljänneksellä työ edistyi suunnitelmien mukaisesti. Tavoitteena on saada tämä työ päätökseen vuoden 2018 loppuun mennessä.

Metsätalous ja maankäyttö

Maattomien liikkeen valtaamat alueet Brasilian Bahiassa

Kestävän kehityksen mukaiseen asutusaloitteeseen kuulumattomien maattomien liikkeiden valtaamat alueet

	30.6.2018	31.3.2018	31.12.2017	30.6.2017
Kestävän kehityksen mukaiseen asutusaloitteeseen kuulumattomien liikkeiden valtaamat alueet, ha	3 048	3 043	3 043	3 566

Toisen vuosineljänneksen lopussa maattomien liikkeet, jotka eivät ole mukana kestävän kehityksen asuttamisen aloitteessa, olivat vallanneet 3 048 hehtaaria Veracelin maita. Neljänneksen aikana alue kasvoi viidellä hehtaarilla aiemman valtauksen laajentamisen vuoksi. Veracel jatkoi vallattujen alueiden palauttamista yhtiölle oikeusmenettelyjen kautta. Veracel on oma-aloitteisesti varannut 16 500 hehtaaria maata kestävän kehityksen asuttamisen aloitetta varten. Vuoden 2017 lopussa Veracelin omistamat maa-alueet olivat yhteensä 213 500 hehtaaria, josta 75 000 hehtaarille on istutettu eukalyptuspuuta sellun tuotantoa varten.

Hiilidioksidi

Tieteellisten päästövähennystavoitteiden saavuttaminen vuoden 2010 lähtötasoon verrattuna¹

	Q2/18	Q2/17	Q1/18	Q1-Q2/18	Q1-Q2/17	2017	Tavoite	Tavoite saavutettava
Hiilidioksidipäästöjen lasku myytävissä olevaa sellu-, paperi- ja kartonkitonnia kohti (kg/t)	-27 %	-25 %	-9 %	-18 %	-21 %	-21 %	-31 %	vuoden 2030 loppuun mennessä

¹ Kattaa tuotannon suorat fossiilista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidipäästöt ja epäsuorat sähkön ja lämmön ostoon liittyvät fossiilista polttoaineista peräisin olevat hiilidioksidipäästöt (laajuus 1 ja 2). Ilman yhteisiä toimintoja.

Joulukuussa 2017 Science Based Target -organisaatio hyväksyi Stora Enson tieteelliset tavoitteet ilmaston lämpenemisen hillitsemiseksi. Stora Enso sitoutuu vähentämään toiminnastaan aiheutuvia kasvihuonekaasupäästöjä tuotettua sellu-, paperi- ja kartonkitonnia kohti 31 % vuoteen 2030 mennessä.

Muut tapahtumat

Toukokuussa 2018 Stora Enso valittiin jälleen mukaan Euronext Vigeon World-, Europe- ja Eurozone 120 -indekseihin, joihin valitaan 120 ympäristöasioiden, sosiaalisten kysymysten ja hallinnon kannalta edistyksellisintä yritystä.

Lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät

Lisääntyvä kilpailu sekä paperi-, sellu-, pakkaus-, puutuote- ja raakapuumarkkinoiden tarjonnan ja kysynnän epätasapaino voivat vaikuttaa Stora Enson markkinaosuuteen ja kannattavuuteen. Muutokset maailman talustilanteessa ja poliittisessa ilmapiirissä, markkinoiden äkkinaiset korjausliikkeet, valuuttakurssien epävakaus ja päämarkkina-alueidemme talouksien heikkeneminen voivat vaikuttaa Stora Enson tulokseen, rahavirtoihin ja taloudelliseen tilanteeseen.

Nykyisissä geopolittisissä olosuhteissa merkittävänä riskinä on protektionististen toimien kiihtyminen pisteeseen, jossa maailmankauppa supistuu huomattavasti. Tämä sysäisi liikkeelle ketjureaktioita, jotka vaikuttaisivat suuresti inflaatioon, yritysten ja kuluttajien luottamukseen sekä viime kädessä maailmanlaajuiseen talouskasvuun. On myös aihetta uskoa, että Lähi-idän konfliktit saattavat vaikeutua entisestään ja halvaannuttaa maailmanlaajuisen energiamarkkinoiden toimintaa. Persianlahden alueen öljyntuotannon merkittävä häiriintyminen saattaisi lisäksi nostaa öljyn hintaa äkillisesti, mikä vuorostaan haittaisi vakavasti maailmanlaajuisen talouskasvun mahdollisuuksia.

Kun maailmantalous on siirtymässä uuteen vaiheeseen, jossa suurimmat keskuspankit reagoivat voimakkaisiin kasvulukemiin ryhtymällä jälleen kiristämään löysää rahapolitiikkaansa, epävarmuus saattaa kasvaa, mikä vaikuttaa kielteisesti myös Stora Enson liiketoiminnan edellytyksiin.

Puunhankinnan arvioidaan jatkuvan Pohjoismaissa kireänä, sillä metsäpalojen vaara vaikuttaa korjuuolosuhteisiin. Puunhankintahaasteiden arvioidaan vaikuttavan negatiivisesti kolmannella neljänneksellä. Puunhankintakustannukset ovat kasvaneet Pohjoismaissa johtuen raaka-aineen niukasta saatavuudesta.

Tarkempi kuvaus riskeistä on Stora Enson tilinpäätöksessä, joka on luettavissa osoitteessa storaenso.com/annualreport.

Energiaherkkyysanalyysi: sähkön, lämmön, öljyn ja muiden fossiilisten polttoaineiden markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 15 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan suojausvaikutuksen jälkeen.

Puuraaka-aineen herkkyysanalyysi: puun hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 194 milj. euron välitön negatiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Sellun herkkyysanalyysi: sellun markkinahintojen 10 %:n nousulla olisi noin 135 milj. euron välitön positiivinen vaikutus operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Kemikaalien ja täyteaineiden herkkyysanalyysi: kemikaalien ja täyteaineiden hintojen 10 %:n nousulla olisi noin 55 milj. euron välitön negatiivinen operatiiviseen liiketulokseen seuraavan 12 kuukauden ajan.

Energian, puuraaka-aineen, sellun tai kemikaalien ja täyteaineiden hintojen laskun vaikutus olisi vastakkainen.

Valuuttakurssien herkkyysanalyysi seuraaville 12 kuukaudelle: Yhdysvaltain dollarin arvon 10 %:n vahvistumisella suhteessa euroon olisi noin 165 milj. euron välitön positiivinen vaikutus vuotuisen operatiiviseen liiketulokseen. Ruotsin kruunun 10 %:n vahvistumisen vaikutus olisi 98 milj. euroa negatiivinen ja Englannin punnan 37 milj. euroa positiivinen. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen. Luvut ovat ennen suojausvaikutusta ja oletuksena on, että vain yksittäisessä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia.

Konsernin Brasilian-toiminnoista aiheutuu vuosittain Brasilian realissa (BRL) laskettuna noin 120 milj. euron arvoiset suojaamattomat nettokustannukset. Näiden virtojen osalta Brasilian realin arvon vahvistuminen 10 % heikentäisi operatiivista liiketulosta 12 milj. euron verran.

Oikeudenkäynnit

Ehdolliset velat

Stora Enso on tehnyt merkittäviä uudelleenjärjestelyjä viime vuosina. Toimenpiteisiin on kuulunut liiketoimintojen ja tuotantoyksiköiden myyntejä sekä tehtaiden sulkemisia. Tapahtumiin liittyy riski mahdollisista ympäristö- tai muista velvoitteista, joiden olemassaololle saadaan vahvistus vasta, jos yksi tai useampi epävarma tapahtuma, joka ei ole täysin konsernin hallittavissa, toteutuu tai ei toteudu.

Stora Enso on osallisena tietyissä oikeudenkäyntimenettelyissä, jotka ovat syntyneet tavanomaisessa liiketoiminnassa ja jotka sisältävät lähinnä kauppaoikeudellisia vaateita. Yrityksen johto ei usko, että näillä menettelyillä kokonaisuutena ennen mahdollisia vakuutuskorvauksia olisi merkittäviä vaikutuksia yrityksen taloudelliseen asemaan tai liiketoiminnan tulokseen.

Oikeudenkäynnit Latinalaisessa Amerikassa

Veracel

Stora Enso ilmoitti 11.7.2008 liittovaltion tuomarin Brasiliassa antamasta päätöksestä, jonka mukaan Bahian osavaltion Veracelin toiminnalle myöntämät luvat eivät olleet päteviä. Tuomari myös määräsi Veracelin ryhtymään tiettyihin toimenpiteisiin, kuten luonnonmetsän istuttamiseen osaan Veracelin puuviljelmistä. Lisäksi yhtiölle määrättiin mahdollinen 20 milj. Brasilian realin (5 milj. euron) sakko. Veracel kyseenalaistaa päätöksen ja on tehnyt siitä valituksen. Veracel toimii täysin kaikkien Brasilian lakien mukaisesti ja on saanut asiaankuuluville viranomaisilta kaikki tarvittavat ympäristö- ja liiketoimintaluvat teollisuustoiminnoille ja puuviljelmille. Marraskuussa 2008 tuomioistuimien lykkäsi päätöksen

täytöntöönpanoa. Veracel ja Stora Enso eivät ole tehneet kirjanpidollisia varauksia metsänistutusten tai mahdollisen sakon vuoksi.

Oikeudenkäynnit Suomessa

Raakapuukanne

Markkinaoikeus määräsi joulukuussa 2009 Stora Ensolle seuraamusmaksun kilpailulain rikkomisesta Suomen raakapuumarkkinoilla 1997–2004. Stora Enso ei valittanut päätöksestä. Metsähallitus käynnisti maaliskuussa 2011 oikeudenkäynnin Stora Ensoa, UPM:ää ja Metsäliittoa vastaan vaatien korvauksia vahingoista, joiden väitetään syntyneen kilpailulain rikkomisesta. Kesäkuussa 2016 antamassaan päätöksessä Helsingin kärjäoikeus hylkäsi Metsähallituksen Stora Ensolle, Metsäliitolle ja UPM:lle esittämän vahingonkorvausvaatimuksen. Metsähallitus valitti kärjäoikeuden päätöksestä Helsingin hovioikeuteen, joka antoi asiasta päätöksen toukokuussa 2018. Tuomiossaan hovioikeus hylkäsi Metsähallituksen valituksen ja piti kärjäoikeuden päätöksen voimassa. Metsähallituksen Stora Ensoa, UPM:ää ja Metsäliittoa vastaan yhdessä ja erikseen nostamien kanteiden kokonaissumma oli noin 125 milj. euroa ja toissijaiset vaateet yksin Stora Ensoa vastaan noin 68 milj. euroa. Hovioikeuden tuomio ei ole vielä lainvoimainen, sillä Metsähallitus on ilmoittanut, että se hakee asiassa valituslupaa korkeimpaan oikeuteen.

Lisäksi jotkin suomalaiset kunnat ja yksityiset metsänomistajat ovat käynnistäneet vastaavanlaisia oikeusmenettelyitä Stora Ensoa, UPM:ää ja Metsäliittoa vastaan. Syksyllä 2017 antamassaan päätöksessä Helsingin kärjäoikeus hylkäsi 486 yksityisen metsänomistajan ja 32 kunnan kanteet. Yksityiset metsänomistajat eivät valittaneet kärjäoikeuden tuomiosta. Kunnat valittivat kärjäoikeuden päätöksestä Helsingin hovioikeuteen, mutta vetivät valituksensa pois touko–kesäkuussa 2018.

Oikeudenkäyntimenettelyt Ruotsissa

Vakuutuskanne

Heinä–elokuussa 2016 kuusi ruotsalaista vakuutusyhtiötä nostivat kanteen Stora Ensoa vastaan ruotsalaisessa ympäristöoikeudessa ja Falunin kärjäoikeudessa Ruotsin Västmanlandissa vuonna 2014 sattuneesta metsäpalosta aiheutuneiden vahinkojen vuoksi. Yhtiöt hakevat kaikkiaan noin 300 milj. Ruotsin kruunun (30 milj. euron) arvoisia korvauksia. Stora Enso kiistää korvausvastuunsa.

Yrityssakko

Tammikuussa 2018 Ruotsin syyttäjäviranomainen nosti kanteen Stora Ensoa ja sen toimittajaa vastaan Ruotsin Västmanlandissa vuonna 2014 sattuneen metsäpalon vuoksi vaatien molemmilta vastaajilta 5 milj. kruunun yrityssakkoa. Stora Enso ja toimittaja kiistävät kanteen.

Osakepääoma ja osakeomistukset

Vuoden 2018 toisen neljänneksen aikana kaupparekisteriin merkittiin 10 968 A-osakkeen muunto R-osakkeeksi.

30.6.2018 Stora Enson liikkeeseen laskemia A-osakkeita oli 176 340 242 kappaletta ja R-osakkeita 612 279 745 kappaletta. Yhtiön omistuksessa ei ollut omia osakkeita. Stora Enson liikkeeseen laskettuja osakkeita oli yhteensä 788 619 987. Osakkeiden äänimäärä oli vähintään 237 568 216.

Varsinaisessa yhtiökokouksessa 2018 tehtyjä päätöksiä

Stora Enso Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.3.2018 Helsingissä. Kokous hyväksyi hallituksen ehdotuksen, jonka mukaan vuodelta 2017 maksetaan osinkoa 0,41 euroa osakkeelta.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että hallitukseen valittiin seuraavaan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka nykyisistä jäsenistä **Anne Brunila**, **Jorma Eloranta**, **Elisabeth Fleuriot**, **Hock Goh**, **Christiane Kuehne**, **Richard Nilsson**, **Göran Sandberg** sekä **Hans Stråberg**, ja että hallituksen uudeksi jäseneksi valitaan **Antti Mäkinen**. Yhtiökokous valitsi Jorma Elorannan hallituksen puheenjohtajaksi ja Hans Stråbergin hallituksen varapuheenjohtajaksi.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen hallituksen jäsenten vuosipalkkioista:

puheenjohtaja	175 000 euroa (2017: 170 000 euroa)
varapuheenjohtaja	103 000 euroa (2017: 100 000 euroa)
jäsenet	72 000 euroa (2017: 70 000 euroa)

Yhtiökokous hyväksyi myös ehdotuksen, että hallituksen jäsenten vuosipalkkio maksetaan yhtiön osakkeina ja rahana siten, että 40 %:lla vuosipalkkiosta hankitaan hallituksen jäsenten nimiin ja lukuun Stora Enson R-osakkeita markkinoilta julkisessa kaupankäynnissä muodostuvaan hintaan, ja loput vuosipalkkiosta maksetaan rahana.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen valiokuntien jäsenten vuosipalkkiot.

Yhtiökokous hyväksyi ehdotuksen, että tilintarkastajaksi valitaan PricewaterhouseCoopers Oy seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen loppuun saakka. PricewaterhouseCoopers on ilmoittanut, että päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Samuli Perälä. Yhtiökokous päätti myös, että tilintarkastajan palkkio maksetaan talous- ja tarkastuskomitean hyväksymän laskun mukaan.

Stora Enson hallituksen päätökset

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa hallitus valitsi Richard Nilssonin (puheenjohtaja), Jorma Elorannan, Antti Mäkisen ja Christiane Kuehnen talous- ja tarkastusvaliokunnan jäseniksi.

Jorma Eloranta (puheenjohtaja), Elisabeth Fleuriot ja Hans Stråberg valittiin palkitsemisvaliokunnan jäseniksi.

Anne Brunila (puheenjohtaja), Hock Goh ja Göran Sandberg valittiin vastuullisuus- ja yritysetiikkavaliokunnan jäseniksi.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

16.7. kaupparekisteriin merkittiin 13 070 A-osakkeen muunto R-osakkeeksi.

20.7. Stora Enso ilmoitti asettaneensa uudet tavoitetasot nettovelan suhteelle operatiiviseen EBITDAan (< 2,0) ja nettovelkaantumisasteelle (< 0,6).

Kaikki tämän osavuosisikatsauksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä osavuosisikatsauksen prosenttilukemat ja luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuihin taloudellisista tiedoista.

Tämä tiedote on laadittu suomeksi, englanniksi ja ruotsiksi. Jos eri kieliversioiden välillä on eroja, englanninkielinen versio pätee. Tätä katsausta ei ole tilintarkastettu.

Helsingissä 20. heinäkuuta 2018
Stora Enso Oyj
Hallitus

Taloudelliset tiedot

Laadintaperiaatteet

Tämä tilintarkastamaton osavuositarkastus on laadittu osavuositarkastuksia koskevan IAS 34 -standardin ja konsernin vuoden 2017 tilinpäätöksen laskentaperiaatteiden mukaisesti lukuun ottamatta uusia ja muutettuja standardeja, joita sovelletaan 1.1.2018 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin.

Kaikki tämän osavuositarkastuksen luvut on pyöristetty lähimpään miljoonaan, ellei toisin ole mainittu. Tästä syystä osavuositarkastuksen prosenttilukemat ja luvut eivät välttämättä täsmää esitettyjen summien kanssa ja saattavat poiketa myös aiemmin julkaistuista taloudellisista tiedoista.

Ei-IFRS-tunnusluvut

Konsernin tärkein ei-IFRS-tunnusluku on operatiivinen liike-tulos, jonka avulla arvioidaan segmenttien tuloksia ja ohjataan niille resursseja. Operatiivinen liike-tulos koostuu segmenttien liike-tuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuudesta osakkuus- ja yhteisyritystensä liike-tuloksesta, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät ovat poikkeuksellisia eriä, jotka eivät liity tavanomaiseen liiketoimintaan. Tavallisimpia vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat omaisuuden myyntivoitot, ylimääräiset omaisuusarvojen arvonalentumiset tai arvonalentumisten peruutukset, toiminnan uudelleenjärjestelyistä johtuvat varaukset ja sakot. Yksittäinen vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä ilmoitetaan normaalisti erikseen, mikäli sen tulosvaikutus on yli sentin osakkeelta.

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osakkuus- ja yhteisyritysten tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS) on konsernikohtainen tapa esittää liiketoiminnan rahavirta ilman suojausvaikutusta laajasta tuloksesta ja alkaen operatiivisesta EBITDasta liike-tuloksen sijaan.

Rahavirtaan investointien jälkeen (ei-IFRS) kuuluvat liiketoiminnan rahavirta (ei-IFRS), pois lukien investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, biologisiin hyödykkeisiin sekä osakkuus- ja yhteisyrityksiin.

Luettelo ei-IFRS-luvuista esitetään tämän katsauksen lopussa.

Muutos operatiivisen EBITDAn määritelmässä

Stora Enso sisällyttää vuoden 2017 viimeisestä neljänneksestä lähtien osakkuus- ja yhteisyritystensä operatiivisen EBITDAn konsernin operatiiviseen EBITDAan. Stora Enso raportoi aiemmin osuutensa osakkuus- ja yhteisyritysten operatiivisesta liike-tuloksesta vain osana konsernin operatiivista liike-tulosta.

Ei-IFRS-tunnusluvun operatiivinen EBITDA määritelmä on seuraava: operatiivinen liike-tulos ilman biologisten hyödykkeiden arvon operatiivista alentumista, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia, vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia. Määritelmä kattaa tytäryhtiöiden, yhteisjärjestelyjen sekä osakkuus- ja yhteisyritysten vastaavat erät.

Tämä muutos vaikutti seuraaviin tunnuslukuihin: operatiivinen EBITDA, operatiivinen EBITDA (%) ja nettovelan suhde edellisten 12 kk:n operatiiviseen EBITDAan.

Historialliset luvut oikaistiin vastaamaan uutta raportointirakennetta, ja ne esitettiin Stora Enso Oyj:n 7.11.2017 julkaistussa pörssitiedotteessa.

Muutoksella ei ollut vaikutusta operatiiviseen liike-tulokseen, konsernin tuloslaskelman välisummiin tai yhtiön IFRS-lukuihin.

Seuraavia uusia ja muutettuja standardeja sovelletaan 1.1.2018 ja sen jälkeen alkaviin tilikausiin

Stora Enso on soveltanut seuraavia uusia ja muutettuja standardeja 1.1.2018 alkaen:

- Konserni on ottanut käyttöön IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin 1.1.2018 alkaen. Standardi korvaa IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin. IFRS 9 -standardiin sisältyviä uudistettuja vaatimuksia sovelletaan rahoitusvarojen ja -velkojen kirjaamiseen ja arvostamiseen, arvon alentumiseen ja yleiseen suojauslaskentaan.
- Uudessa rahoitusvarojen arvonalentumisia koskevassa mallissa edellytetään epävarmoinhin saamiin perustuvien todennäköisten luottotappioiden kirjaamista. IFRS 9 -standardin käyttöönoton myötä konserni on päivittänyt arvonalentumisia koskevan laskentamallinsa IFRS 9 -standardin mukaiseksi. Myyntisaamisten osalta noudatetaan yksinkertaistettua lähestymistapaa, jonka mukaisesti odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan saamisten elinkaaren aikaisten arvioitujen luottotappioiden perusteella. Jaksotettuun hankintamenuun tai muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon arvostettaviin saamiin sovelletaan yleistä lähestymistapaa, jossa odotettavissa olevat luottotappiot kirjataan seuraavan 12 kuukauden aikana arvioitujen luottotappioiden perusteella, mikäli luottoriski ei ole merkittävästi kasvanut alkuperäisen taseeseen kirjaamisen jälkeen. Uudesta arvonalentumisten laskentamallista johtuen konserni kirjasi 3 milj. euron negatiivisen oikaisun ennen veroja tilikauden 2018 kertyneiden voittovarojen alkusaldoon.

- Konserni on arvioinut rahoitusvaransa ja -velkansa IFRS 9:n mukaisten uusien luokittelu- ja arvostuskriteerien perusteella. Stora Enso on luokitellut rahoitusvaransa jaksettuihin hankintamenoon, muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon tai tuloslaskelman kautta käypään arvoon arvostettaviin eriin. Rahoitusvelkojen osalta luokittelu perustuu jaksettuihin hankintamenoon arvostettaviin ja tuloslaskelman kautta käypään arvoon arvostettaviin eriin. Standardin soveltamisen aloituspäivänä 1.1.2018 rahoitusvarat ja -velat luokiteltiin seuraavasti:

Rahoitusvälineiden luokittelun muutokset

	Arvostusluokka		Kirjanpitoarvo		
	IAS 39 -luokitus	IFRS 9 -luokitus	Alkuperäinen	Uusi	Erotus
Pitkäaikaiset rahoitusvarat					
Noteeratut arvopaperit	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	21	21	0
Noteeraamattomat arvopaperit	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta ja käypä arvo tuloslaskelman kautta	318	318	0
Pitkäaikaiset lainasaamiset	Lainat ja saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	55	55	0
Lyhytaikaiset rahoitusvarat					
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	Lainat ja saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno ja käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	965	962	-3
Korolliset saamiset	Lainat ja saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	15	15	0
Johdannaiset (suojauslaskentaan kuuluvat)	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	49	49	0
Johdannaiset (suojauslaskentaan kuulumattomat)	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	16	16	0
Rahavarat	Lainat ja saamiset (jaksotettu hankintameno)	Jaksotettu hankintameno	607	607	0
Rahoitusvarat yhteensä			2 046	2 043	-3
Pitkäaikaiset rahoitusvelat					
Korollinen pitkäaikainen velka	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	2 046	2 046	0
Lyhytaikaiset rahoitusvelat					
Korollisten pitkäaikaisten velkojen lyhennyserät	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	370	370	0
Korolliset velat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	560	560	0
Johdannaiset (suojauslaskentaan kuuluvat)	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	Käypä arvo muiden laajan tuloksen erien kautta	32	32	0
Johdannaiset (suojauslaskentaan kuulumattomat)	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	4	4	0
Käytössä olevat luottolimiitit	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	4	4	0
Ehdollinen kauppahinta	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	Käypä arvo tuloslaskelman kautta	20	20	0
Ostovelat ja muut korottomat velat	Jaksotettu hankintameno	Jaksotettu hankintameno	1 576	1 576	0
Rahoitusvelat yhteensä			4 612	4 612	0

- Konserni on päättänyt luokitella pääomasijoituksensa Pohjolan Voiman osakkeisiin ja eräisiin konsernin hallussa oleviin noteerattuihin osakkeisiin käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin eriin IFRS 9 -standardin mukaisesti. Aiemmin ne on luokiteltu myytävissä oleviin sijoituksiin IAS 39 -standardin mukaisesti. Muiden laajan tuloksen erien kautta käypään arvoon arvostettavien pääomasijoitusten käyvän arvon muutoksista aiheutuvia voittoja ja tappioita ei enää kierrätetä tuloslaskelmaan arvonalentumisen tai sijoitusten myynnin yhteydessä. Vain mahdollinen osinkotulo kirjataan tuloslaskelmaan.

IFRS 9 -standardin mukaisesti valuuttamääräisten myyntien suojauksessa käytettävien valuuttaoptioiden aika-arvon muutokset kirjataan jatkossa muihin laajan tuloksen eriin siinä määrin kuin ne liittyvät suojauksen kohteena oleviin eriin ja kirjataan omasta pääomasta tuloslaskelman voittoihin tai tappioihin samalla kaudella tai samoilla kausilla kuin odotetut tulevat rahavirrat vaikuttavat tuloslaskelman voittoon tai tappioon. Muutos vähentää tuloslaskelman volatiliiteettia IAS 39 -standardin mukaiseen käytäntöön verrattuna. Optioiden aika-arvo käyttöönottopäivänä oli 1 milj. euroa tappiollinen, ja se kirjattiin oikaisuna tilikauden 2018 kertyneiden voittovarojen alkusaldoon.

Vertailukausien lukuja ei ole oikaistu.

- Konserni on ottanut käyttöön IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* -standardin ja siihen liittyvät selvennykset 1.1.2018 alkaen. Standardilla korvattiin IAS 18 *Tuotot* sekä IAS 11 *Pitkäaikaishankkeet* standardit ja niihin liittyvät tulkinnat. Uusi standardi tarkentaa milloin ja miten myyntituotot kirjataan. Standardi pohjautuu periaatteeseen, jonka

mukaan tuotot kirjataan silloin, kun tuotteen tai palvelun määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Konserni on tarkastellut suoritevelvoitteitaan ja kunkin divisioonan merkittävimpiä asiakassopimuksia sekä arvioinut IFRS 15 -standardin vaikutusta tuottojen kirjaamisen määrään ja ajoitukseen.

Johtopäätöksenä IFRS 15 -standardin käyttöönotolla ei ole merkittävää vaikutusta konsernin tuottojen kirjaamisen määrään ja ajoitukseen sovellettaviin laskentaperiaatteisiin. Konsernin soveltamat tuloutusperiaatteet ja toimitusehdot säilyvät pääasiassa muuttumattomina, ja ne esitetään Stora Enson vuoden 2017 tilinpäätöksessä.

Konserni on ottanut IFRS 15 -standardin käyttöön soveltaen kertyneen vaikutuksen siirtymävaihtoehtoa 1.1.2018 lähtien, oikaisematta aikaisempia raportointikausia. Uutta ohjeistusta sovelletaan vain sopimuksiin, jotka ovat kesken käyttöönottopäivänä. Tilikauden 2018 kertyneiden voittovarojen alkusaldoa ei ole oikaistu, sillä tuottojen kirjaamisen ajoituksessa ei ole tapahtunut muutoksia. Vähäinen määrä kuljetus- ja rahtipalveluiden myynnistä sekä metsänhoitopalveluiden myynnistä saatavista tuotoista, jotka aiemmin esitettiin liiketoiminnan muissa tuotoissa, on 1.1.2018 lähtien luokiteltu konsernin tuloslaskelman liikevaihtoon. Vuoden 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla näiden erien summa oli 31 milj. euroa. Aiempia tilikausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

- Konserni on ottanut käyttöön 1.1.2018 voimaan tulleet muutokset IFRS 2 *Osakeperusteisten maksujen luokittelu ja arvostus* -standardissa oikaisematta vertailukausia. Verolakien tai -asetusten perusteella konsernilla saattaa olla velvollisuus pidättää tietty summa työntekijän osakeperusteisiin maksuihin liittyviä verovelvoitteita varten ja siirtää kyseinen, normaalisti käteisvaroina suoritettava, määrä veroviranomaiselle työntekijän puolesta. Tätä varten konserni pidättää myönnettävien oman pääoman ehtoisten instrumenttien kokonaismäärästä, joka työntekijälle olisi muutoin luovutettu osakeperusteisen maksun suorittamisen yhteydessä, työntekijän verovelvoitteiden rahallista arvoa vastaavan määrän oman pääoman ehtoisia instrumentteja. Muutetun IFRS 2 -standardin mukaan kyseiset transaktiot on luokiteltava kokonaisuudessaan omana pääomana suoritettaviksi osakeperusteisiksi maksuiksi, vaikka verovelvoite suoritetaan käteisvaroina työntekijän puolesta. Muutosten käyttöönoton johdosta konserni kirjasi 9 milj. euron positiivisen oikaisun tilikauden 2018 kertyneiden voittovarojen alkusaldoon.
- Muut IFRS-standardien ja niiden tulkintojen muutokset eivät ole konsernin kannalta relevantteja.

Tulevat standardimuutokset, jotka ovat EU:n hyväksymiä mutta eivät olleet voimassa vielä vuonna 2018

- IFRS 16 *Vuokrasopimukset*. Tällä standardilla korvataan nykyisen IAS 17 -standardin ja siihen liittyvien tulkintojen ohjeistus, mikä merkitsee merkittäviä muutoksia kirjanpitoon etenkin vuokralle ottajien osalta. IAS 17:n mukaisen ohjeistuksen mukaan vuokralle ottajan piti tehdä ero rahoitusleasingsopimuksen (taseessa) ja operatiivisen vuokrasopimuksen (taseen ulkopuolella) välillä. IFRS 16 -standardissa edellytetään nyt, että vuokralle ottajat kirjaavat taseeseen käytännössä kaikista vuokrasopimuksista tulevia vuokranmaksueriä kuvastavan vuokravelan sekä ”käyttöoikeus”-omaisuuserän. Ainoat valinnaiset helpotukset koskevat tiettyjä lyhytaikaisia ja arvoltaan vähäisiä kohteita koskevia sopimuksia, mutta tämän poikkeuksen soveltaminen on sallittua vain vuokralle ottajille. Vuokrasopimukseen sisältyvien palveluiden osuutta ei tarvitse sisällyttää taseeseen. IFRS 16 -standardin mukaan vuokrasopimus on sopimus tai sopimuksen osa, joka tuottaa oikeuden käyttää sopimuksen kohteena olevaa omaisuuserää tietynä ajanjaksona vastiketta vastaan. Standardi tulee voimaan 1.1.2019.

Kuten Stora Enson tilinpäätöksessä 2017 esitettiin, standardin vaikutuksia konsernitilinpäätökseen tutkitaan parhaillaan. Konsernissa tarkastellaan myös siirtymävaihtoehtoja sekä sovellettavia helpotuksia. Odotettavissa on, että liike-tulos kasvaa hieman, sillä operatiivisten vuokrasopimusten vuokranmaksuerien korko-osuus siirtyy liiketoiminnan muista kuluista rahoituskuluihin. Samalla käyttöoikeusomaisuuserät ja rahoitusvelat kasvavat uusien laskentaperiaatteiden käyttöönoton myötä.

Lyhennetty konsernin tuloslaskelma

Milj. euroa	Q2/18	Q2/17	Q1/18	Q1-Q2/18	Q1-Q2/17	2017
Liikevaihto	2 664	2 528	2 579	5 243	5 025	10 045
Liiketoiminnan muut tuotot	28	34	18	46	58	147
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	-2	-19	71	69	4	28
Materiaalit ja palvelut	-1 530	-1 474	-1498	-3 028	-2 972	-5 945
Toimituskulut ja komissiot	-235	-245	-233	-468	-490	-968
Henkilöstökulut	-358	-354	-325	-683	-679	-1 331
Liiketoiminnan muut kulut	-153	-140	-125	-277	-285	-551
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	42	14	3	45	30	66
Biologisten hyödykkeiden nettomuutos	-17	-20	-14	-31	-32	-72
Poistot ja arvonalentumiset	-121	-119	-121	-243	-261	-515
Liiketulos	317	205	355	672	398	904
Nettorahoituserät	-60	-60	-22	-82	-89	-162
Tulos ennen veroja	257	145	333	590	309	742
Tuloverot	-44	-2	-60	-104	-59	-128
Katsauskauden tulos	213	143	273	486	250	614
Jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajat	221	146	274	495	260	625
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-8	-3	-1	-9	-10	-11
Katsauskauden tulos	213	143	273	486	250	614
Osakekohtainen tulos						
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa	0,28	0,19	0,35	0,63	0,33	0,79
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa	0,28	0,19	0,35	0,63	0,33	0,79

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. euroa	Q2/18	Q2/17	Q1/18	Q1-Q2/18	Q1-Q2/17	2017
Katsauskauden tulos	213	143	273	486	250	614
Muut laajan tuloksen erät						
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi						
Pääomasijoitukset käyvässä arvossa muissa laajan tuloksen erissä	12	0	-8	4	0	0
Etuuspohjaisten järjestelyiden vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot	0	0	0	0	0	61
Tuloverot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	0	0	-1	-1	0	-10
	12	0	-9	3	0	51
Erät, jotka voidaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi						
Osakkuus- ja yhteisyritysten muiden laajan tuloksen erien osuus, joka voidaan siirtää tulosvaikutteiseksi	1	2	1	2	3	5
Oman pääoman nettoinvestointien muuntoerot	24	-176	-110	-86	-169	-288
Määräysvallattomien omistajien osuuden muuntoerot	0	-2	0	0	-2	-3
Nettosijoitusten suojaukset	-16	21	8	-8	25	40
Rahavirran suojaukset	-28	27	-35	-63	24	32
Suojausten kustannus – optioiden aika-arvo	-2	0	0	-2	0	0
Määräysvallattomien omistajien osuus rahavirran suojauksista	0	1	0	0	0	0
Myytävässä olevat sijoitukset	0	-22	0	0	-36	39
Tuloverot eristä, jotka voidaan siirtää tulosvaikutteisiksi	10	-8	6	16	-7	-10
	-11	-157	-130	-141	-162	-185
Laaja tulos yhteensä	214	-14	134	348	88	480
Jakautuminen:						
Emoyhtiön omistajat	222	-10	135	357	100	494
Määräysvallattomien omistajien osuudet	-8	-4	-1	-9	-12	-14
Laaja tulos yhteensä	214	-14	134	348	88	480

Lyhennetty konsernin tase

Milj. euroa		30.6.2018	31.12.2017	30.6.2017
Varat				
Liikearvo	O	237	237	237
Muut aineettomat hyödykkeet	O	248	229	185
Aineelliset hyödykkeet	O	5 131	5 310	5 337
		5 616	5 776	5 759
Biologiset hyödykkeet	O	449	448	465
Päästöoikeudet	O	30	12	15
Osakkuus- ja yhteisyritykset	O	1 543	1 600	1 590
Noteeratut arvopaperit	I	19	21	31
Noteeraamattomat arvopaperit	O	321	318	226
Pitkäaikaiset lainasaamiset	I	55	55	4
Laskennalliset verosaamiset	T	110	154	191
Muut pitkäaikaiset varat	O	50	50	50
Pitkäaikaiset varat		8 193	8 434	8 331
Vaihto-omaisuus	O	1 420	1 321	1 351
Versaamiset	T	14	9	11
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	O	1 451	1 319	1 335
Korolliset saamiset	I	66	80	63
Rahavarat	I	629	607	499
Lyhytaikaiset varat		3 580	3 336	3 259
Varat yhteensä		11 773	11 770	11 590
Oma pääoma ja velat				
Emoyhtiön omistajat		6 043	6 008	5 612
Määräysvallattomien omistajien osuus		38	47	50
Oma pääoma yhteensä		6 081	6 055	5 662
Työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuuksiin liittyvät varaukset	O	361	377	452
Muut varaukset	O	102	111	119
Laskennalliset verovelat	T	140	166	197
Korollinen pitkäaikainen velka	I	2 163	2 046	2 315
Muut pitkäaikaiset korottomat velat	O	34	52	49
Pitkäaikaiset velat		2 800	2 752	3 132
Pitkäaikaisten velkojen lyhennyserät	I	382	370	395
Korolliset velat	I	657	596	607
Käytössä olevat luottolimiitit	I	8	4	4
Muut varaukset	O	17	23	24
Muut korottomat velat	O	1 786	1 888	1 701
Verovelat	T	42	82	65
Lyhytaikaiset velat		2 892	2 963	2 796
Velat yhteensä		5 693	5 715	5 928
Oma pääoma ja velat yhteensä		11 773	11 770	11 590

O-kirjaimella merkityt erät sisältyvät sidottuun pääomaan.

I-kirjaimella merkityt erät sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.

T-kirjaimella merkityt erät sisältyvät nettoverovelkaan.

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Milj. euroa	Q1–Q2/18	Q1–Q2/17
Liiketoiminnan rahavirta		
Liiketulos	672	398
Tulos muista laajan tuloslaskelman eristä	-	-4
Ei-kassavaikutteisten erien oikaisut	271	285
Nettokäyttöpääoman muutos	-357	-140
Liiketoiminnan rahavirta	586	539
Maksetut nettorahoituserät	-69	-127
Maksetut tuloverot, netto	-105	-46
Liiketoiminnasta kertyneet nettorahavarat	411	366
Investointien rahavirta		
Tuotot tytäryritysten osakkeiden ja liiketoiminnan myynnistä vähennettynä myydyillä rahavaroilla	40	4
Noteeraamattomien arvopaperien myynnistä saadut tuotot	1	-
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut tuotot ja ennakot	4	39
Kiinteän omaisuuden myynnistä maksetut tuloverot	-	-15
Investoinnit	-241	-263
Pitkäaikaisten saamisten nettomuutos	4	5
Investointeihin käytetyt nettorahavarat	-192	-230
Rahoituksen rahavirta		
Uusien pitkäaikaisten lainojen nostot	371	359
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-243	-752
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-11	112
Maksetut osingot	-323	-292
Omien osakkeiden osto ¹	-5	-3
Rahoituksen nettorahavirta	-212	-576
Rahavarojen nettomuutos	8	-440
Muuntoerot	10	-14
Nettorahavarat katsauskauden alussa	603	949
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	621	495
Rahavarat katsauskauden lopussa	629	499
Käytössä olevat luottolimiitit katsauskauden lopussa	-8	-4
Nettorahavarat katsauskauden lopussa	621	495
Myynnit		
Muut aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	36	-
Myytyjen yritysten nettovarat	36	-
Myyntivoitto, ilman kertyneiden muuntoerojen vapautusta ja transaktiokuluja	4	-
Myyntihinta yhteensä	40	-
Kauppahinnan käteisosa	40	-
Ehdollinen kauppahinta	-	-
Myyntihinta yhteensä	40	-
Edellisen vuoden myynneistä saadut rahavarat	-	4

¹ Konsernin osakepalkkio-ohjelmaa varten ostetut omat osakkeet. Konsernilla ei ollut omia osakkeita kesäkuun 2018 lopussa.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Milj. euroa	Käyvän arvon rahasto													
	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto ja vara- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Vaiheittaisen hankinnan uudelleen arvostuksen ylijäämä	Pääoma- sijoitukset laajassa tuloksessa	Myytäviksi olevat sijoitukset	Rahavirran suojaukset	Muut laajan tuloksen erät osakkuus- ja yhteis- yrityksissä	Kertyneet muuntoerot ja netto- investointien suojaukset	Kertyneet voitto- varat	Jakautu- minen emoyhtiön omistajille	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2016	1 342	77	633	-	4	-	162	-11	-19	-32	3 650	5 806	62	5 868
Katsauskauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	260	260	-10	250
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	-	-36	24	3	-144	-	-153	-2	-155
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	-	2	-4	-	-5	-	-7	-	-7
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	-	-34	20	3	-149	260	100	-12	88
Osinko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-292	-292	-	-292
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	-	-	-	-3	-	-	-	-	-	-	-	-3	-	-3
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-2	1	-	1
Oma pääoma 30.6.2017	1 342	77	633	-	4	-	128	9	-16	-181	3 616	5 612	50	5 662
Katsauskauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	365	365	-1	364
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	-	75	8	2	-104	61	42	-1	41
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	-	2	-2	-	-3	-10	-13	-	-13
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	-	77	6	2	-107	416	394	-2	392
Osinko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-1	-1
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	2
Oma pääoma 31.12.2017	1 342	77	633	-	4	-	205	15	-14	-288	4 034	6 008	47	6 055
IFRS 2:n ja IFRS 9: käyttöönotto ¹	-	-	-	-	-	205	-205	-	-	-	8	8	-	8
Oma pääoma 1.1.2018	1 342	77	633	-	4	205	-	15	-14	-288	4 042	6 016	47	6 063
Katsauskauden tulos	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	495	495	-9	486
Muut laajan tuloksen erät ennen veroja	-	-	-	-	-	4	-	-65	2	-94	-	-153	-	-153
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä tulovero	-	-	-	-	-	-	-	14	-	2	-1	15	-	15
Laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	4	-	-50	2	-93	494	357	-9	348
Osinko	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-323	-323	-	-323
Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden osto	-	-	-	-5	-	-	-	-	-	-	-	-5	-	-5
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-7	-2	-	-2
Oma pääoma 30.6.2018	1 342	77	633	-	4	209	-	-35	-12	-381	4 206	6 043	38	6 081

¹ Katso kohdassa *Laadintaperiaatteet* uudet ja muutetut standardit joita sovelletaan 1.1.2018 alkaen.

Liikearvo, muut aineettomat hyödykkeet, aineelliset ja aineettomat hyödykkeet ja biologiset hyödykkeet

Milj. euroa	Q1–Q2/18	Q1–Q2/17	2017
Avaava tase 1.1.	6 224	6 518	6 518
Lisäykset aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	167	182	560
Lisäykset biologisiin hyödykkeisiin	41	42	80
Biologisten hyödykkeiden kasvatuskustannukset	-28	-30	-66
Vähennykset	-9	-9	-12
Tytäryritysten myynti	-30	0	-3
Poistot ja arvonalentumiset	-243	-261	-515
Biologisten hyödykkeiden käyvän arvon muutos	-3	-2	-6
Muuntoero ja muut	-53	-216	-332
Tasearvo yhteensä	6 065	6 224	6 224

Korolliset lainat

Milj. euroa	30.6.2018	30.6.2017	31.12.2017
Joukkovelkakirjalainat	1 519	1 389	1 352
Lainat rahoituslaitoksilta	1 019	1 258	1 029
Rahoitusleasingvastuut	1	53	29
Muut pitkäaikaiset lainat	6	10	6
Pitkäaikainen velka mukaan lukien lyhytaikainen osuus	2 545	2 710	2 416
Lyhytaikaiset lainat	520	547	525
Korkovelat	28	32	35
Johdannaisvelat	109	28	36
Käytössä olevat luottolimiitit	8	4	4
Korolliset velat yhteensä	3 210	3 321	3 016

Milj. euroa	Q1–Q2/18	Q1–Q2/17	2017
Avaava tase 1.1.	3 016	3 774	3 774
Pitkäaikaisten lainojen nostot	371	359	425
Pitkäaikaisten lainojen lyhennykset	-243	-752	-1 034
Lyhytaikaisten lainojen ja korkovelan muutos	-12	73	54
Johdannaisvelkojen muutos	73	-29	-21
Muuntoero ja muut	5	-104	-182
Korolliset velat yhteensä	3 210	3 321	3 016

Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Milj. euroa	30.6.2018	31.12.2017	30.6.2017
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Kiinnitykset	2	2	6
Osakkuus- ja yhteisyritysten puolesta annetut vakuudet			
Takaukset	4	4	4
Muiden puolesta annetut vakuudet			
Takaukset			
Muut sitoumukset	24	26	32
Muut omat vastuut	14	-	-
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n aikana	87	81	81
Vuokrasopimukset seuraavien 12 kk:n jälkeen	654	644	675
Eläkevastuut	-	-	1
Muut vastuut	6	6	6
Yhteensä	791	763	805
Kiinnitykset	2	2	6
Takaukset	28	30	36
Vuokrasopimukset	741	725	756
Eläkevastuut	-	-	1
Muut vastuut	20	6	6
Yhteensä	791	763	805

Pääomasitoumukset

Konsernin suorat investointisopimukset olivat 128 milj. euroa (verrattuna 158 milj. euroon 30.6.2017 ja 152 milj. euroon 31.12.2017). Summat sisältävät konsernin osuuden yhteisten toimintojen suorista investointisopimuksista.

Liikevaihto segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	691	646	2 516	636	639	630	611
Packaging Solutions	329	333	1 255	334	318	313	290
Biomaterials	413	394	1 483	364	379	371	369
Wood Products	430	393	1 669	398	415	440	416
Paper	754	772	2 920	726	727	719	748
Muut	844	838	2 490	618	593	628	651
Segmenttien välinen liikevaihto	-797	-797	-2 288	-565	-562	-573	-588
Yhteensä	2 664	2 579	10 045	2 511	2 509	2 528	2 497

Liikevaihdon erittely

Milj. euroa	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Tuotteiden myynti	2 626	2 547	9 957	2 489	2 486	2 507	2 475
Palvelujen myynti ¹	38	32	88	22	23	21	22
Yhteensä	2 664	2 579	10 045	2 511	2 509	2 528	2 497

Liikevaihto sisältää pääasiassa tuotteiden myynnin. Se kirjataan tyypillisesti hetkellä, jolloin Stora Enso siirtää tuotteet asiakkaan hallintaan.

¹ 1.1.2018 lähtien kuljetus- ja toimituskulut ja metsäpalvelut, jotka aiemmin esitettiin kohdassa liiketoiminnan muut tuotot, esitetään kohdassa liikevaihto. Vuoden 2018 ensimmäisellä vuosipuoliskolla näiden erien osuus oli 31 milj. euroa. Aiempia tilikausia ei ole oikaistu, koska vaikutus ei ole merkittävä.

Tuote- ja palvelumyynni segmenteittäin

Milj. euroa		Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	Tuotemyynti	688	643	2 505	633	636	628	608
	Palvelumyynni	3	3	11	3	3	2	3
Packaging Solutions	Tuotemyynti	328	332	1 251	333	317	312	289
	Palvelumyynni	1	1	4	1	1	1	1
Biomaterials	Tuotemyynti	407	387	1 453	357	371	364	361
	Palvelumyynni	6	7	30	7	8	7	8
Wood Products	Tuotemyynti	429	392	1 667	398	415	439	415
	Palvelumyynni	1	1	2	-	-	1	1
Paper	Tuotemyynti	748	767	2 910	724	726	716	744
	Palvelumyynni	7	5	10	2	1	3	4
Muut	Tuotemyynti	587	599	2 240	551	528	566	595
	Palvelumyynni	257	239	250	67	65	62	56
Segmenttien välinen liikevaihto	Tuotemyynti	-562	-573	-2 069	-507	-507	-518	-537
	Palvelumyynni	-236	-224	-219	-58	-55	-55	-51
Yhteensä		2 664	2 579	10 045	2 511	2 509	2 528	2 497

Operatiivinen liiketulos segmenteittäin

Milj. euroa	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	65	91	285	69	86	69	61
Packaging Solutions	57	61	170	58	48	40	24
Biomaterials	109	102	264	61	88	62	53
Wood Products	47	29	111	25	29	35	22
Paper	54	69	128	46	29	11	42
Muut	-5	17	46	21	10	2	13
Operatiivinen liiketulos	327	369	1 004	280	290	219	215
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät ¹	17	-14	-16	-15	0	-6	5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-28	0	-84	-29	-20	-8	-27
Liiketulos (IFRS)	317	355	904	236	270	205	193
Nettorahoituserät	-60	-22	-162	-27	-46	-60	-29
Tulos ennen veroja	257	333	742	209	224	145	164
Tuloverot	-44	-60	-128	-36	-33	-2	-57
Katsauskauden tulos	213	273	614	173	191	143	107

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä konsernin osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät, käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät

Milj. euroa	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden sekä biologisten hyödykkeiden arvonalentumiset ja arvonalentumisten peruutukset	0	0	-8	-5	0	0	-3
Uudelleenjärjestelykustannukset ilman aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisia	0	0	-14	0	0	0	-14
Yritysmyyntit	-28	0	-28	-8	-20	0	0
Muut	0	0	-34	-16	0	-8	-10
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät yhteensä	-28	0	-84	-29	-20	-8	-27
Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	17	-14	-16	-15	0	-6	5
Yhteensä	-11	-14	-100	-44	-20	-14	-22

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät segmentteittäin

Milj. euroa	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	0	0	-30	1	-20	-8	-3
Packaging Solutions	0	0	-3	0	0	0	-3
Biomaterials	0	0	-3	0	0	0	-3
Wood Products	0	0	-9	-9	0	0	0
Paper	0	0	-22	-4	0	0	-18
Muut	-28	0	-17	-17	0	0	0
Liiketuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-28	0	-84	-29	-20	-8	-27
Verojen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	0	0	11	4	0	1	6
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-28	0	-73	-25	-20	-7	-21
Jakautuminen:							
Emoyhtiön omistajat	-28	0	-73	-25	-20	-7	-21
Määräysvallattomien omistajien osuudet	0	0	0	0	0	0	0
Katsauskauden tuloksen vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	-28	0	-73	-25	-20	-7	-21

Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät¹ segmentteittäin

Milj. euroa	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	0	-1	-2	0	0	-1	-1
Packaging Solutions	0	-1	-1	0	0	0	-1
Biomaterials	-3	-1	-7	0	-4	-2	-1
Wood Products	0	-1	0	1	0	0	-1
Paper	4	1	0	0	0	0	0
Muut	17	-11	-6	-16	4	-3	9
Liiketuloksen käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät	17	-14	-16	-15	0	-6	5

¹ Käyvän arvon muutokset ja liiketoimintaan kuulumattomat erät sisältävät osakesidonnaiset kannustinjärjestelmät ja niihin liittyvät suojaukset, hiilidioksidin päästöoikeuksien arvostuksen, biologisten hyödykkeiden uudelleenarvostuksen sekä Stora Enson osuuden osakkuus- ja yhteisyritysten tuloveroista ja nettorahoituseristä.

Liiketulos segmentteittäin

Milj. euroa	Q2/18	Q1/18	2017	Q4/17	Q3/17	Q2/17	Q1/17
Consumer Board	65	90	253	70	66	60	57
Packaging Solutions	56	60	166	58	48	40	20
Biomaterials	106	101	254	61	84	60	49
Wood Products	47	28	102	17	29	35	21
Paper	58	70	106	42	29	11	24
Muut	-16	6	23	-12	14	-1	22
Liiketulos (IFRS)	317	355	904	236	270	205	193
Nettorahoituserät	-60	-22	-162	-27	-46	-60	-29
Tulos ennen veroja	257	333	742	209	224	145	164
Tuloverot	-44	-60	-128	-36	-33	-2	-57
Katsauskauden tulos	213	273	614	173	191	143	107

Euron vaihtokurssit

1 euro on yhtä kuin	Päätöskurssi		Keskipurssi	
	30.6.2018	31.12.2017	30.6.2018	31.12.2017
SEK	10,4530	9,8438	10,1519	9,6369
USD	1,1658	1,1993	1,2108	1,1293
GBP	0,8861	0,8872	0,8797	0,8761

Transaktioriski ja päävaluuttojen suojaukset 30.6.2018

Milj. euroa	USD	SEK	GBP
Arvioitu vuosittainen liiketoiminnan nettorahavirta	1 650	-980	370
Transaktioriskin suojaukset 30.6.2018	-850	610	-180
Suojausprosentti 30.6.2018 seuraaville 12 kuukaudelle	52 %	62 %	49 %

Seuraaville 13–24 kuukaudelle 19 % arvioituista nettorahavirroista Ruotsin kruunuissa on suojattu.

Valuuttakurssimuutosten vaikutus operatiiviseen liiketulokseen

Operatiivinen liiketulos: Valuuttakurssivaikutus, 10 % vahvistuminen	Milj. euroa
USD	165
SEK	-98
GBP	37

Herkkyys perustuu seuraavien 12 kuukauden liiketoiminnan nettorahavirtaan. Laskelmassa ei ole huomioitu valuuttasuojauksia ja siinä oletetaan, että ainoastaan yksittäisissä valuuttakurssissa tapahtuu muutoksia. Valuuttakurssien heikkenemisen vaikutus olisi vastakkainen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot

Stora Enso määrittää ja esittää rahoitusinstrumenttien käyvän arvon arvostustekniikoittain seuraavan hierarkian mukaisesti:

- Taso 1: identtisten varojen tai velkojen noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut tekniikat, joissa kaikki kirjattuun käypään arvoon merkittävästi vaikuttavat tekijät ovat todettavissa suoraan tai epäsuorasti
- Taso 3: tekniikat, joissa käytettävillä tekijöillä on merkittävä vaikutus kirjattuun käypään arvoon, mutta tekijät eivät perustu todettavissa oleviin markkinatietoihin

Arvostustekniikat on kuvattu tarkemmin konsernin tilinpäätöksessä.

Rahoitusvarojen ja velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 30.6.2018

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon laajan tuloksen kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Noteeratut arvopaperit	-	19	-	-	19	19
Noteeraamattomat arvopaperit	-	314	8	-	321	321
Pitkäaikaiset lainasaamiset	55	-	-	-	55	55
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	1 037	54	-	-	1 091	1 091
Korolliset saamiset	4	-	13	50	66	66
Rahavarat	629	-	-	-	629	629
Yhteensä	1 724	387	20	50	2 181	2 181

Milj. euroa	Jaksotettu hankintameno	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Suojauslaskennan alaiset johdannaiset	Kirjanpitoarvo yhteensä	Käypä arvo	
Rahoitusvelat						
Korollinen pitkäaikainen velka		2 163	-	-	2 163	2 450
Korollisten velkojen lyhennyserät		382	-	-	382	382
Korolliset velat		548	12	97	657	657
Ostovelat ja muut korottomat velat		1 460	20	-	1 481	1 481
Käytössä olevat luottolimiitit		8	-	-	8	8
Yhteensä		4 562	32	97	4 691	4 978

Seuraavat erät arvostetaan toistuvasti käypään arvoon:

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Noteeratut arvopaperit	19	-	-	19
Noteeraamattomat arvopaperit	-	-	321	321
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	54	-	54
Johdannaisvarat	-	63	-	63
Rahoitusvarat yhteensä	19	117	321	457
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	20	20
Johdannaisvelat	-	109	-	109
Rahoitusvelat yhteensä	-	109	20	129

Rahoitusvarojen ja velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin ja käyvän arvon perusteella: 31.12.2017

Milj. euroa	Lainat ja saamiset	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Myytävissä olevat sijoitukset	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvarat						
Myytävissä olevat sijoitukset	-	-	-	339	339	339
Pitkäaikaiset lainasaamiset	55	-	-	-	55	55
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	965	-	-	-	965	965
Korolliset saamiset	15	16	49	-	80	80
Rahavarat	607	-	-	-	607	607
Kirjanpitoarvo	1 642	16	49	339	2 046	2 046

Milj. euroa	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat rahoituserät	Suojaavat johdannaiset	Rahoitusvarat jaksotettuun hankintamenuun	Kirjanpitoarvot	Käypä arvo
Rahoitusvelat					
Korollinen pitkäaikainen velka	-	-	2 046	2 046	2 357
Korollisten velkojen lyhennyserät	-	-	370	370	370
Korolliset velat	4	32	560	596	596
Ostovelat ja muut korottomat velat	20	-	1 576	1 596	1 596
Käytössä olevat luottolimiitit	-	-	4	4	4
Kirjanpitoarvo	24	32	4 556	4 612	4 923

Milj. euroa	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Rahoitusvaroihin kuuluvat johdannaiset	-	65	-	65
Myyntisaamiset ja korottomat saamiset	-	-	-	-
Myytävissä olevat sijoitukset	21	-	318	339
Johdannaisvelat	-	36	-	36
Ostovelat ja muut korottomat velat	-	-	20	20

Tason 3 käypään arvoon kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen täsmäytys: 30.6.2018

Milj. euroa	Q1-Q2/18	2017	Q1-Q2/17
Rahoitusvarat			
Avaava tase 1.1.	318	253	253
Tuloslaskelmaan kirjatut tappiot	-2	-2	-1
Muiden laajan tuloksen erien kautta kirjatut tappiot/voitot	6	60	-26
Lisäykset	-	7	-
Myynnit	-1	-	-
Tasearvo	321	318	226

Milj. euroa	Q1-Q2/18	2017	Q1-Q2/17
Rahoitusvelat			
Avaava tase 1.1.	20	23	23
Tuloslaskelmaan kirjatut tappiot	-	-3	-2
Tasearvo	20	20	21

Tason 3 rahoitusvarat

Tason 3 rahoitusvarat koostuvat pääasiassa PVO-osakkeista, joiden arvostusmenetelmä on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksessä. Arvostus on herkin sähkön hinnan ja diskonttauskoron muutoksille. Arvostusmallissa käytetty 3,99 %:n diskonttauskorko määritetään keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen perusteella. Diskontattujen rahavirtojen laskennassa +/- 5 %:n muutos sähkön hinnassa merkitsisi +40 milj. euron tai -40 milj. euron muutosta arvostuksessa, +/- 1 %-yksikön muutos diskonttauskorossa merkitsisi -46 milj. euron tai +77 milj. euron muutosta arvostuksessa.

Stora Enson osakkeet

Vaihtomäärä

	Helsinki		Tukholma	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Huhtikuu	141 158	48 262 861	219 154	7 328 912
Toukokuu	80 031	38 198 290	136 149	7 623 810
Kesäkuu	1 485 092	56 329 515	150 548	5 672 398
Yhteensä	1 706 281	142 790 666	505 851	20 625 120

Päätöskurssi

	Helsinki, EUR		Tukholma, SEK	
	A-osake	R-osake	A-osake	R-osake
Huhtikuu	16,75	16,44	175,00	172,40
Toukokuu	17,60	17,51	185,00	179,60
Kesäkuu	16,95	16,76	175,50	174,80

Osakkeiden lukumäärä keskimäärin

Milj.	Q2/18	Q2/17	Q1/18	Q1-Q2/18	Q1-Q2/17	2017
Kausittainen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6	788,6
Kumulatiivinen, laimennettu	789,8	789,8	789,9	789,9	789,9	790,0

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto, operatiivinen ROCE (%)	100 x	<u>Vuotuinen operatiivinen liiketulos</u> Sijoitettu pääoma ^{1,2}
Operatiivinen sidotun pääoman tuotto, operatiivinen ROOC (%)	100 x	<u>Vuotuinen operatiivinen liiketulos</u> Sidottu pääoma ²
Oman pääoman tuotto, ROE (%)	100 x	<u>Katsauskauden tulos</u> Oma pääoma yhteensä ²
Korolliset nettovelat		Korolliset velat – korolliset saamiset
Nettovelkaantumisaste		<u>Korolliset nettovelat</u> Oma pääoma ³
Tulos/osake (EPS)		<u>Katsauskauden tulos</u> ³ Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä
Operatiivinen liiketulos		Liiketulos ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia sekä Stora Enson osuus osakkuus- ja yhteisyritystensä liiketuloksesta ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia.
Operatiivinen EBITDA		Liiketulos ilman biologisten hyödykkeiden arvonalentumisia, aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumista, vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia. Määritelmä sisältää vastaavat osuudet osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta.
Nettovelan suhde operatiiviseen EBITDAan		<u>Korolliset nettovelat</u> Edellisten 12 kuukauden operatiivinen EBITDA
Kiinteät kulut		Kunnossapito, henkilöstö, muut hallinnolliset kulut, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ja käyvän arvon muutoksia
Edelliset 12 kuukautta		Raportointipäivää edeltävät 12 kuukautta
Työtapatuimat (TRI), taajuus		Lääketieteellistä hoitoa vaatineiden tapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti

¹ Sijoitettu pääoma = sidottu pääoma – nettoverovelka

² Katsauskauden keskiarvo

³ Jakautuminen emoyhtiön omistajille

Luettelo IFRS:n piiriin kuulumattomista tunnusluvuista

Operatiivinen EBITDA	Poistot ja arvonalentumiset ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen EBITDA, %	Operatiivinen sijoitetun pääoman tuotto (ROCE)
Operatiivinen liiketulos	Tulos/osake, ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä
Operatiivinen liiketulosprosentti	Nettovelan suhde edellisten 12 kk operatiiviseen EBITDAan
Tulos ennen veroja ja ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä	Kiinteät kustannukset/liikevaihto
Investoinnit	Operatiivinen ROOC
Investoinnit ilman lisäyksiä biologisiin hyödykkeisiin	Liiketoiminnasta kertyneet rahavirrat
Sijoitettu pääoma	Rahavirta investointien jälkeen

Yhteystiedot

Stora Enso Oyj

PL 309
00101 Helsinki
Käyntiosoite: Kanavaranta 1
Puh. 02046 131

Stora Enso AB

PL 70395
SE-107 24 Stockholm, Sweden
Käyntiosoite: World Trade Center
Klarabergsviadukten 70
Puh. +46 1046 46 000

storaenso.com

storaenso.com/investors

Lisätietoja:

Seppo Parvi, talousjohtaja, puh. 02046 21205
Ulla Paajanen-Sainio, sijoittajasuhdejohtaja, puh. 040 763 8767
Satu Härkönen, viestintäjohtaja, Suomen mediasuhteet, puh. 040 832 7458

Stora Enson tammi–syyskuun 2018 tulos julkaistaan

26.10.2018

Stora Enso on pakkaus-, biomateriaali-, puutuote- ja paperiteollisuuden uusiutuvien tuotteiden maailmanlaajuinen toimittaja osana biotaloutta. Uskomme, että kaikki, mikä tänään valmistetaan uusiutumattomista materiaaleista, voidaan huomenna valmistaa puusta. Konsernin palveluksessa on noin 26 000 henkilöä yli 30 maassa. Vuonna 2017 liikevaihtomme oli 10 miljardia euroa. Stora Enson osakkeet noteerataan Nasdaq Helsinki Oy:ssä (STEAV, STERV) ja Nasdaq Stockholm AB:ssa (STE A, STE R). Lisäksi Stora Enson ADR-todistuksilla (SEOAY) käydään kauppaa Yhdysvalloissa.

storaenso.com/investors

Stora Ensoon ja sen liiketoimintoihin kohdistuu riskejä ja epävarmuustekijöitä. Tietyt tässä esitetyt lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita, kuten markkinoiden oletettuun kasvuun ja kehitykseen liittyvät lausumat ja muut kasvu- ja tuottavuusolettamat sekä lausumat, jotka alkavat ilmaisuilla "uskoo", "olettaa", "odottaa", "ennustaa" tai muilla vastaavilla ilmaisuilla, ovat tulevaisuudennäkymiin liittyviä kannanottoja. Koska nämä lausumat perustuvat nykyisiin suunnitelmiin, arvioihin ja ennusteisiin, ne sisältävät riskejä ja epävarmuustekijöitä, jotka saattavat johtaa siihen, että tulokset poikkeavat merkittävästi niitä koskevista arvioista. Tällaisia tulevaisuutta koskevissa lausumissa esitettyjä tekijöitä, jotka saattavat merkittävästi muuttaa tuloksia, voivat muun muassa olla: (1) toiminnalliset tekijät, kuten jatkuva menestys tuotannollisessa toiminnassa ja siinä saavutettava tehokkuus, jatkuvat saavutukset tuotekehityksessä, konsernin tavoittelemien asiakkaiden kyky hyväksyä uusia tuotteita ja palveluita, voimassaolevien ja uusien yhteistyösopimusten mukanaan tuoma menestys, muutokset liiketoiminnan strategioissa, kehityssuunnitelmissa tai tavoitteissa, muutokset konsernin patenttien tai muiden tekijänoikeuksien antamassa suojassa sekä pääoman saatavuus hyväksyttävillä ehdoilla; (2) teollisuuden yleiset olosuhteet, kuten tuotteiden kysynnän voimakkuus, kilpailun kovuus, konsernin tuotteiden markkinahinnat maailmalla nyt ja tulevaisuudessa sekä niihin liittyvät hintapaineet, raaka-aineiden hintavaihtelut, konsernin asiakkaiden ja kilpailijoiden taloudellinen tilanne sekä mahdollisten uusien kilpailevien tuotteiden ja teknologioiden kehittäminen kilpailijoiden toimesta; ja (3) yleinen taloudellinen tilanne, kuten talouskasvu konsernin tärkeimmillä markkina-alueilla sekä valuuttakurssi- ja korkotasovaihtelut. Kaikki lausumat perustuvat johdon parhaaseen arvioon saatavilla olevan tiedon valossa. Stora Enso ei sitoudu päivittämään tai muuttamaan lausumia, paitsi siltä osin kuin siihen on lainmukainen velvollisuus.